КОНФЕРЕНЦИИН ДЕЛЕГАТ

...глөө үглөөгүүр ниислэлэй-...ай Ленинэй ордento опе-...он баледэй театрай ордон ...жэтэ XXVI областной пар-... конференци хүдэлмэрэе ...ань. Түрэл Буряад оронoй-...али бүхы аймагуудhaa, хото-...а, нютаг болон тосхон бү-... ерэhэн делегадууд КПСС-...бластной комитедэй, облас-...артийна организациин шал-... комиссиин үнгэрhэн хоёр ... туршада хэhэн хүдэлмэ-...осоое шагнаад, зүбшэн ...ь, ажал ябуулгынь үрэ ...сэгнэхэнь, шэнэ зорилго-... тодорхойлхонь гээшэ.

...йна энэ ехэ хуралдаанда ...а шиидхэхы болон зүбшэ-...эйгээр бүхыдөө 691 де-...йонно болон аймагуудта ...hан партийна конферен-... дээрэ hунгагдаа hэн. Эдэ ...нууд хадаа партийна ...анизаци бүхэнэй этигэм-... бүрин эрхэтэ түлөөлэг-...эдэнэр элдэб ажалтай. ...шаалтай, элдэб ячэын ... элдэб наhанай комму-...дhаа бүридэнэ. Барандаа ...урүүшүүл, олониитын ...й ажал ябуулагшад. ...а. советскэ, профсоюзай, ...ой органуудай, ниитын, ...о алибаа эмхинүүдэй хү-...тшэд.

... ехэ этигэл найдабарида, ...өөлэлгэдэ хүртэхэ гээ-...ат бүхэнэй нэрэ хүндын ...жалайнь, ниитын ажал ... аша габьяа болоно. ...легат бүхэн өөрыень эль-... партийна организациин ...стнуудай зүгhөө партиин ... комитедэй тоосоое зүб-шэн хэлсэлгэдэ эдэбхитэйгээр хабаадаха, шүүмжэлхы ажаглал-та хэхэ, hанамжа дурадхалнуудаа оруулха, ерэхэ үедэ бэелүүлэгдэхэ зорилгонуудые тодорхойлолсохо иабаритайгаар hунгагдаа ха юм.

Эгээл имэ эрхэтэйгээр нээг-дэхэеэ байгаа конференцидэ хү-дөөгэй юрын ажалшан, жиирэй коммунист Ешима Банзаргашеева hунгагданхай, мүнөө түрэл оро-нойнгоо ниислэл ерээд байнал. Энэ коммунист наhаараа залуу-шье hаа, ажалай намтараар дэл-гэр баян боложо, мэргэжэл шада-бараар гүйсэд, дүй дүршэлөө на-рижуулан ябаhан малшан. Мал-шан! Энэ мэргэжэл ажалайнь намтарай эшэ үндэhэн, энэл мэр-гэжэлдээ бүхы оюун бодолоо, хү-сэлэл эрмэлзэлээ зорюулhан хүн шуу.

Ешима Дабаевна юрын hаали-шан. Хориин аймагай Үдын сов-хозой Баян-Голой отделениин hү hаалиин гүүртын жиирэй хүдэл-мэришэн эхэнэр. Зүгөөр даажа ябаhан ажалдаа, харууhалжа байhан малдаа эзэн ёhoop хандa-даг, ашаг шэмыень бүри дээшэ-лүүлхын түлөө бүхы сэдьхэлээрээ, хүсэ шадалаараа оролдодог hэн тулада сугтаа хүдэлдэг нүхэдөө, аймагайнгаа бүхы hаалишадые ахижа ябана ха юм. Залуу hаали-шан үнгэрэгшэ жэлэй ажалай дүнгөөр хоёр мянганай дабаае амжалтатайгаар гаталба. Имэ хэмжээнэй hү үнеэн бүриhөө haa-hан hаалишад Хориин аймаг соо оройдоол хоёр юм. Нүгөөдэнь бол-бол суг нэгэ фермэ дээрэ хүдэл-дэг аймагай эгээл наhажаал, эгээл олон жэлдэ ажаллаhан hаалишан Цырма Базарова боло-но. Энэ хүгшэн Ешимагай багша, тэрэнии ажалай арюун замда оруулhан хүн. Теэд шабинь баг-шаяа хүсэбэл даа.

Областной конференциин деле-гат нүхэр Банзаргашеева гансал hү ехээр haадагаараа шалгарна бэшэ. Ниитын адууhа мал үдхэхэ хэрэгтэ али зэргын ехэ хубитаяа оруулаа гээшэб. Агуу ехэ Октяб-риин 50 жэлэй ойн хүндэлэлдэ дэлгэрhэн социалис мүрысөөндэ оролсоhон hаалишан үнгэрэгшэ жэлэй дүнгөөр даажа ябаhан 23 үнеэдhээ 27 тугал абажа, бултыень бүрин бүтэнөөр түлжүүлээ. Арба гаран жэлдэ таhалгаряагүй нэгэл мэргэжэлээрээ заахашье тунхаряагүй хүдэлhэн ажалайнь, оролдолгын үрэ дүн эндэ бодо-тоор харагдана ха юм даа.

Коммунис ажалай ударник, КПСС-эй гэшүүн Ешима Дабаевна Банзаргашеевае өөрынь эхин ор-ганизациин коммунистнууд рай-онно партийна конференциин де-легадаар түлөөлөө hэн. Харин конференциин делегадууд тэрэ-ниие КПСС-эй райкомой гэшүү-нээр hунгахатаяа хамта област-ной партийна конференцидэ эль-гээхэ гэhэн шиидхэбэри нэгэн дуугаар абаа. Ехэл этигэл найда-бари үзүүлбэ. Коммунистын ажа-байдалда элэ үдэрнүүдтэ ушөө нэгэ баяр баясхаланта ушар бо-лоо. КПСС-эй райкомой. аймагай Соведэй гүйсэдхэхэ комитедэй хамтын шиидхэбэреэр түрүү hаа-лишан нүхэр Банзаргашеевагай дүрэ зураг, нэрэ обог аймагай хүндэлэлэй самбарта толилог-добо. Энэ хадаа делегадай 1967 ондо түсэбтэ табан жэлэй хоёрдо-хи жэлдэ түйлаhан амжалтаар түгэс хэрэгэйнь бодото гэршэнь гээшэ.

Областной партийна конферен-циин хүдэлмэридэ хабаадалга хадаа залуу малшанай бодото hургуули болохо байhаниинь дам-жаггүй. Ленинэй ордento түрэл республикынгаа партийна орга-низациин ажал ябуулгатай танилсаха зуураа, түрүү малшан бусад аймагуудhaa ерэhэн адли мэргэжэлтэй суута хүнүүдтэй, эрхимүүдэй эрхим hаалишадтай уулзаха, ажал хүдэлмэри тухай-гаа хөөрэлдэхэ, дүй дүршэлөө ху-баалдалсаха золгой байхань шуу. Нёдондо үнеэн бүриhөө 4500 ша-хуу килограмм hү haahaн Сэлэн-гын аймагай Тельманэй нэрэмжэ-тэ колхозой hаалишан Владимир Нурбуевич Гомбоевтой, Түнхэнэй аймагай Туранай совхозой hаа-лишан Сэмжит Манзаракшиевна Ангархаеватай, хүршэ Хэжэнгын аймагай Худанай совхозой hаа-лишан Цыпилма Дашиеватай бо-лон бусад түрүү нүхэдтэйгөө хөө-рэлдэхэ юумэнь Ешима Дабаевна-да барагдашагүй байхал!

Областной конференцидэ хабаа-далсахаар Ешима Дабаевна шэн-ги юрын аад, ажалша бэрхэ олон коммунист hунгагданхай юм. Хү-дэлмэришэн ба таряашанай янза бүриин орёошье, хүндэ хүшэршье мэргэжэлые эрхимээр шудалhан, габшагай бэрхэ, партиингаа, арад түмэнэйнгөө хэрэгтэ үнэн сэхээр алба хэжэ ябаhан коммунистнууд бусад нүхэдэйнгөө этигэл найда-барида хүртэхэл ёhoopoo хүртэнэ ха юм даа. Эдэ нүхэднай социа-лис үйлэдбэриин алишье hалбари, участок дээрэ ажаллахадаа, өөрынгөө хэрэг үйлөөр жэшээ ха-руулхаhaa гадна, бусадаа эмхи-хэн ударидана, ехэ хэрэгтэ урьял-на бшуу. Тиимэ hэн тулада үглөө нээгдэхэеэ байhан партийна ехэ хуралдаанда хабаадаха хүдэл-мэришэн, таряашан алдартай де-легадуудhай бусад нүхэдтэеэ нэ-гэн хамта хүндэтэй hуури эзэл-хэ, өөрынгөө эрхые дүүрэн хэ-рэглэхэ, конференциин хүдэлмэ-ридэ эдэбхитэйгээр хабаадаха байhаниинь дамжаггүй.

«ХУДАНАЙ БАСАГАН»

* * *

...заршагтай Н. Галдано-...hэн зураглал манай ... байгша оной январиин ...омерто толилогдоо hэн. ...соогоо автор Хэжэнгэ ...уда гараhан Худанай hаалишан, XXVI об-... партийна конферен-...егат Цыпилма Дашие-... тэрэнэй ажалайнь ...ниитынь ажал ябуул-... габьяа тухай уран ... хөөрэжэ үгэhэн юм. ...ураглал соо магтагдаhан ...й бэрхэ, нютаг зондоо ...й болоhон коммунист ... түрүү малшан Цыпил-...ева энэ hуупа бшуу.

... СОРОКИНОЙ фото.

* * *



ХҮНДЭТЭ НЭРЭЕЭ СУУРХУУЛНАЛ

...минай шэмэ-...уйтэн үбэлэй ... абажа. то-...йнаар түл-...ь тиимэшье ...ааггүй. Тин-...энэ ажалда ...нээр ханда-...дүй дүршэлтэй ... табигданхай. ... hүүлэй ...этэ түл hай-...лаг болож... Үнгэрhэн ...аймагай хони-... хонин бү-... 88 хурьга ... түлжүүлээ ...айгша ондо ... хонишод ... амжалтаяа ..., адагынь ...ган хурьга ...рилго урдаа ...«hанаhандаа ...hарбайhанаа ... тэжэ эдэнэр .... hүүлэй ... 6565 хурь-...анхай. ... партсъездын ... колхозой ... хонишон Ц. ... үнгэрэгшэ ...100 хонин бү-... 110 хурьга ...лжэ, аймаг ... түрүү зэргэ-...раал. Москва ...а ошохо пу-тёвкоор шагнагдаа бэлэй. Мүнөө энэ нүхэрнай 500 шэнэ түлгэ хонидые ха-рууhална. Түрүү-шынхеэ түрэхэ түл-гэнүүд элдэб байдаг ааб даа. Зарима-ниинь хүсэд дэлгэ-нэнгүй түрэхэ, нүгөө-дэнь хурьгалжашье шадахагүй, түл түрэ-сэеэ голохошье бэр-хэшээлнүүдые үзүүл-дэг гээшэ. Хэды тии-мэ байбашье түрүү отарын хонишод 320 хурьга абаад, hай-наар түлжүүлжэ бай-на.

Мүн Ленинэй нэ-рэмжэтэ колхозой тү-рүү хонишон Илла-рион Яньковой хэ-дэн жэлэй туршада хонишоноор хүдэлжэ, нэгэнтэ бэшэ Захаа-миндаа суурхаhыень онсо тэмдэглэмээр. hүүлэй хоёр жэлдэ тэрэ 100 хонин бү-риhөө 90 хурьга түл-жүүлжэ тушаагаа. Мүнөө эндэ хонидынь-шье хурьгалжа үни эхилэнхэй. Хурьга-шад Дулма Аюшеева, Цыпи Бандеева бо-лон Хандажаб Цыде-нова гэгшэд шадаба-ритай бэрхэнүүд. Тэ-дэнэр хони, хурьга-даа бүлеэн уhаар уhалдаг, дабhа, hай-хан үбhэ, хужар эл-бэгээр үгэдэг гурим-тай.

— Нёдондо айма-гай чемпион болоhон Цыренжаб Боршоно-вые илан гараха зо-рилготойбди. Хони-доо hайнаар үрэ-жүүлхэ хэрэгтэ онсо анхарал табигдажа. нэгэшье хони hубай-руулхагүйн тула хо-нишон бүхэн оролдо-hон. Зун, намарай бэлшээриин үедэ хо-нидоо таргалуулжа, үбэлэй эхиндэ ту-раангүй, хээлитэй хонидоо наринаар ха-рууhалжа, эдеэлүүл-жэ шадана. Энээнэй-мнай аша үрэ мүнөө харагдажа байна. Би-дэнэр жэлэй эхиhээ 460 хурьга абаад, нэгэшье гарзагүй түлжүүлнэбди. Үшөө 80 гаран хонин хурь-галха. Тингэжэ зуун хонин бүриhөө 95 хурьга түлжүүлхэ со-циалис уялгаяа бэе-лүүлхэбди, — гээд, үнинэй коммунист, Буряадай XXVI об-ластной партийна конференциин деле-гат, колхозой түрүү хонишон Илларион Яньков мэдүүлнэ.

Абаhан уялгаяа дүүргэжэ, хэлэhэн үгэдөө хүрэхын тү-лөө захааминаархин хүсэ шадалаа гам-нангүй ажаллахань лабтай.

М. ГОНЧИКОВ.



Зураг дээрэ: Буряа-дай XXVI областной партийна конферен-циин делегат, Лени-нэй нэрэмжэтэ кол-хозой түрүү хони-шон И. Яньков.

М. ДЫДЕНОВЭЙ фото.

БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

45-дахи жэлээ гарана.

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Совсдэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

№ 32 (11630) | 1968 оной февралиин 7, среда | Сэн 2 мүнгэн

XXVI областной партийна конференциин делегадуудай анхаралда

XXVI областной партийна конференци февралиин 8-най үдэр үглөөнэй 10 часта оперо, баледэй театрай ордондо хүдэлмэреэ эхилхэнь.

Делегадуудай бүридхэл ба саг зуурын үнэмшэлгэ барюулга КПСС-эй обкомдо февралиин 5—7-до 9 часhaa 22 час хүрэтэр боложо байха.

Элдэб асуудалаар 40-17, 33-33 телефонуудаар хандажа болохо.

МОСКВАhАА *мэдээсэнэ*

СССР-эй Машина бүтээлгын ниитэ союзна министерство байгуулагдаба

СССР-эй Верховно Соведэй 1968 оной февралиин 5-най Указаар СССР-эй Машина бүтээлгын ниитэ союзна министерство байгуулагда-ба гэжэ тогтоогдоо.

* *

СССР-эй Верховно Соведэй Президиум хадаа СССР-эй маши-на бүтээлгын министрээр нүхэр Бахирев Вячеслав Васильевичые томилоо.

Индиин коммунистнуудай съездэ хабаадахын тула КПСС-эй делегаци мордобо

Индиин Коммунис партиин на-циональна VIII съездын хүдэлмэ-ридэ хабаадахын тулада КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн А. Я. Пельше түрүүтэй КПСС-эй делегаци Дели орохоёо февралиин 4-дэ Москваhaa мордоо. КПСС-эй ЦК-гай гэшүүн. Киргизэй КП-гэй ЦК-гай нэгэдэхи секретарь Т. Усубалиев. КПСС-эй ЦК-гай гэшүүн. КПСС-эй Омско обкомой нэгэдэхи секретарь С. И. Маня-кин. КПСС-эй ЦК-гай уласхоорон-дын таhагай секторые даагша П. В. Куцобин гэгшэдhээ деле-гаци бүридэнэ.

Нүхэд А. П. Кириленко. П. Н. Демичев, И. В. Капитонов, М. С. Соломенцев. КПСС-эй ЦК-гай гэ-шүүн К. П. Гришин. КПСС-эй ЦК-гай уласхоорондын таhагые даагшын нэгэдэхи орлогшо А. С. Беляков КПСС-эй делегациие Ше-реметьевскэ аэродром дээрэhээ мордохуулаа.

Совет Зэбсэгтэ Хүсэнүүдэй 50 жэлэй ойдо зорюулагдаhан бүхэсоюзна семинар

Совет Зэбсэгтэ Хүсэнүүдэй 50 жэлэй ойдо зорюулагдаhан бүхэ-союзна семинар-зүблөөн Москва-да февралиин 5-да хүдэлмэреэ эхилээ. «Знание» гэжэ бүхэсоюз-на бүлгэмэй правлени. СССР-эй ДОСААФ-ай Центральна Комитет. Дайнай ветерануудай советскэ комитет семинарые эмхидхэв. «Знание» бүлгэмэй республикан-ска. хизаарай ба областиин отде-ленинүүдэй хүтэлбэрилэгшэд. лекторнууд. ороной культурно-гэ-гээрэлэй эмхи зургаануудай хү-дэлмэрилэгшэд. ДОСААФ-ай эдэб-хитэд. Зэбсэгтэ хүсэнүүдэй офи-цернүүдэй байшангуудай түлөө-лэгшэд. Москвагай гарнизоной частьнууд болон эмхи зургаа-нуудай пропагандистнууд семинар-зүблөөнэй хүдэлмэридэ хабаадана.

«Знание» гэжэ бүхэсоюзна бүлгэмэй правлениин түрүүлэг-шын нэгэдэхи орлогшо В. И. Снастин семинарые нээгээ.

«КПСС—Советскэ Союзай Зэб-сэгтэ Хүсэнүүдые эмхидхэгшэ ба хүтэлбэрилэгшэнь мүн» гэhэн элидхэл Совет Армиин ба Да-лайн-Сэрэгэй Флодой Главна по-литическэ управлениин началь-ник армиин генерал А. А. Епишев хэhэн байна.

«Совет арадые сэрэгэй патрио-тическа үзэлөөр хүмүүжүүлхэ зарим асуудалнууд тухай» Совет Армиин ба Далайн-Сэрэгэй Флодой Главна политическэ управлениин начальнигай орлогшо генерал-пол-ковник М. Х. Калашнигай элид-хэл семинарай эхилhэн түрүүшын үдэртэ шагнагдаха байна.

(ТАСС-ай корр.).

Медигүүдэй зүблөөн

СССР-эй Медицинскэ наука-нуудай хамтын суглаанай XXVI сесси Москвада февралиин 5-да нээгдээ. Академиин президент Н. Н. Блохин ТАСС-ай коррес-понденттэй хөөрэлдэхэдөө иигэжэ хэлээ.

— Манай сесси эмхидхэлэй асуудалнуудые хаража үзэхэ. гурбан жэлэй туршa соо акаде-миин хэhэн хүдэлмэри тухай тоосоон шагнагдаха. президиу-мэй hунгалта болохо.



ХҮДЭЛМЭРИШЭД ТУhАЛНА

Мантан хүсэтэ тепловоз болон электровозуудые заhабарилдаг Улаан-Үдын Ленинэй ордento ЛВРЗ-гэй хүдэлмэришэд хүдөө нютагайнгаа hаалишад болон хо-нишодто нилээдгүй туhалдаг юм.

Тингэжэ энэ заводой 70 хүбүүд, басагад Хэжэнгын аймагай хо-нишодто хурьга абалгын үеэр туhалха зорилготой мордобо.

М. МАНДАРОВ.

ХОНИШОДНАЙ—НАЙДАЛТАЙ ЗОН

Хүсөөтэ, Шэнэhэтэ нютагуудта бүри үбэлэй эхинhээ хойшо саhан ехэ ороод, аяар октябрь hарада хонидые бэлшээхэ аргагүй, бул-тыень байлгажа эдеэлүүлхэ, үбhэ тэжээл сагhaa урда ехээр гарга-шалха баатай бологдоо.

Хэдэ имэ бэрхэтэй байдалай тохёолдобошье hаань, совхозой-мнай хонишод бүхы дүршэл, мэр-гэжэлээ, хамаг арга боломжоёо хэ-рэглэн, хонин hүрэгэйнгөө хүсэ шадал алдахуулангүй, тобир hайн байлгажа, мүнөө түлыень гарза хоролтогүйгөөр абажа байна.

hүүлэй найма-юhэн жэлдэ зуун эхэ хонин бүриhөө 100 гаран хурьга алгадгүй абаhан, нёдондо зуун хониной—110 хурьга түл-жүүлhэн совхозоймнай суута хо-нишон Даша-Цырен Доржиев ба-hал эрхимлэжэ ябана. Мүнөө Даша-Цырен Доржиевичай отара-да 370 гаран хурьган абтаад, бү-рин бүтэн түлжүүлэгдэнэ. Бүхы-дөө эндэ 516 хонин хурьгалха юм. Мартын тэн болотор эдэнэр зуун эхэ хонин бүриhөө 100-haa үсөөн бэшэ хурьга абахань най-дамтай.

Тэрэшэлэн хонишон Даша-Нима Будаевай отарада—310 хурьган. Доржо Бимбаевай отарада—300 гаран хурьган гараа гэхэ гү, али бүхы эхэ хонидойнь хахадhaa олонхинь хурьгалаад, хурьгадынь нэгэшье гарза хоролтогүй томо болгогдожо байна.

Үнгэрэгшэ январь hарада сов-хозой бүхы отаранууйта хамта 3 мянга гаран хурьгад гаранхай. Бүхыдөө арба мянган эхэ хонид хурьгалха юм. Хонишоднай түл түрэсэеэ гарза хоролтогүйгөөр абаха, түлжүүлхэ, хонидоо тобир тарганаар ондо оруулхын тула бүхы хүсэ шадалаа элсүүлэн хү-дэлнэ. Тэдэнэр өөhэдынгөө бэлэд-хэhэн үбhэ, зелёнко, hолоомо хо-нидтоо боломжотой зүбөөр эдюул-нэ. Совхозой дирекци бодото бай-далыень хаража, зарим отара-нуудта үбhэ тэжээл, плангаяа ороohо таряанай зүйл нэмэжэ үгэ-нэ, туhалалсаха хүнүүдые эльгээ-нэ.

Ц. ЦЫРЕНОВ,
Мухар-Шэбэрэй аймагай «Одон» совхозой главна зоотехник.

ХОРИН ЖЭЛДЭ ТАhАЛГАРЯАГҮЙ

Борис Дмитриевич Дроздовые мэдэхэгүй хүн Ториин совхоздо үгы байха. «Хуушанай механи-затор» гээд тэрэниие хэлсэдэг. Хорин жэлэй туршада тракторай рульда hууhан хүниие тиигэжэ хэлсэхэшье ёhотой.

Үнгэрэгшэ жэлдэ нүхэр Дроз-дов хартаабха, корнеплод тариха газар hайнаар элдүүрилжэ, урга-саяа саг соонь харууhалhан бай-на. Энээнэй ашаар түсэбөөр ха-раалагдаhанда орходоо га бүри-hөө 15 центнерээр ехэ хартаабха хуряагдаа. 18 гектарhaa га бү-риин 500 центнер корнеплод аб-таа. Энэ хүмнай комплексно бри-гададаа «ДДН-7» түхэлэй газар уhалдаг агрегат шадамараар хэ-рэглэдэг болонхой.

Үнинэй механизатор ябаhан Борис Дмитриевич хэдэн мэргэ-жэлтэй. Намартаа комбайн жо-лоодоно. Трактор машина заhаба-рилгын үедэ слесареэр, токарёор хүдэлдэг. Имэл хадаа тэрэ ню-тагтаа хүндэтэй.

Л. ЖАЛСАНОВ.

Республикын колхоз, совхозуудта техникэ заhабарилгын ябаса тухай

1968 оной февралиин 1-нэй мэдээн

(Түсэбэй дүүргэлтэ процентээр).

Аймагууд	Трактор	Плуг	Сеял-кэ	Куль-тива-тор	ком-байн
Баргажанай	42	36	44	6	—
Бэшүүрэй	55	69	56	10	8
Зэдын	54	65	67	60	4
Яруунын	62	70	70	55	1
Загарайн	39	59	57	11	—
Захааминай	58	45	50	14	2
Кабанскын	58	61	74	23	9
Прибайкалиин	55	58	81	52	15
Хэжэнгын	52	62	45	—	—
Хяагтын	67	72	76	27	11
Мухар-Шэбэрэй	57	65	56	20	6
Сэлэнгын	53	60	34	11	2
Түнхэнэй	65	73	69	55	6
Улаан-Үдын	51	72	62	3	—
Хориин	56	56	54	69	3

Сошордомо дохёо!

ТАРГАЛУУЛХЫН ОРОНДО ТУРААНА

Үнгэрэгшэ жэлэй тэн багаар hаалиин, залуу малай гүүртэнүүд-hээ 490 үхэр шэлэн суглуулжа, шахан таргалуулха тусхай гүүр-тэдэ эмхидхээ hэн. Малайнь ха-шаа соо хэдэн сомоо үбhэ, hолоо-мо, зелёнко хүсэд хүрэхөөр зөө-жэ асарhан байгаа. Тэжээлэйнь элбэг дээрэhээ түрүүшын hарада малынь түргөөр таргалжа, сүүд-хэдээ 900—950 граммаар шэг-нүүрээ нэмээгшэ бэлэй.

Теэд мүнөө шахамалнуудаа таргалуулхын орондо тэдэнэр ту-раажа, зүдэрөөжэ байна. Юун болооб? Нэгэдэхеэр, үбhэ тэжээл нэмээжэ үгэнгүйгөөр шахан тар-галуулха малайнгаа тоо олошо-руулжа, аяар 715 болгожорхёо. Тиимэhээ малда тэжээлынь хоёр шахуу бага хүртэдэг болоо бшуу. Хоёрдохёор, малай харууhан муу-даа; эдеэлсэ соонь үбдэгсөө аргал шабааhа, талха таряанай зүйл эдюулхэ нэгэшье хобоогүй, тэрэ-нээ миил газар дээрэ адхажа, са-hа шоройтой худхажархина. Тэрэ-шэлэн үбhэ, зелёнко, силос малай хүл доро хаягдажа үгтэнэ.

— Аргал шабааhыень юундэ гарганагүйбта гэхэдэ:

— Үхэршэниие нэмэжэ үгэнэ-гүй. Үдэртөө бүхы ажалаа хэжэ үрдинэгүйбди,—гэжэ малшадынь нэгэн доро дарья табилдашана.

Малшадай гомдохо зүб. Малаа олошоруулhан аад, малшаниие нэ-мэжэ эльгээнэгүй.

Үнгэрэгшэ декабрь hарада 129 бүрүүнүүдые шэгнэхэдэнь, эрой-доо 210 килограмм гэхэ гү, али сүүдхэдээ 51 грамм нэмэhэн бай-ба. Харин 135 хашаратуудайнь шэгнүүр 10 килограмм бага бол-гоо.

Хэрбээ эндэ хэлэгдэhэн дутаг-далнуудые усадхаха талаар зохи-хо хэмжээ дары абаагүй hаань, үнөөхи шахамалнуудынь туража, үхэл гарзадашье орохонь холо бэшэ. Энээндэ «Первомайский» совхозой хүтэлбэрилэгшэд анха-ралаа табиха бэзэ.

А. БАЛДАЕВ.

Хэжэнгэ.

ХИЛЫН *саанаhаа*

Шухала уулзалга

СОФИ, февралиин 5. (ТАСС). Бу-дапештдэ болохоёо байhан уулзалга бүхы оронуудай хүдэлмэришэн ангида, тэрэнэй марксистско-ленинскэ партинуудта ехэ удха шанартай гээд «Работническо дело» газетын Бер-линдэхи корреспонденттэй хөөрэлдэ-хэдөө СЕПГ-гэй правлениин түрүү-лэгшэ—Баруун Берлинэй Герхард Данелиус мэдүүлээ гээд БТА агент-ство мэдээсэнэ. Аха дүү партинуудай уласхоорондын зүблөөндэ бэлэдхэлгэ-дэ энэ уулзалга үнэтэ туhа нэмэри оруулха гэжэ бидэнэр этигэнэбди.

Патриодуудай шэнэ организацинууд Урда Вьетнамда байгуулагдаба

ХАНОЙ, февралиин 5. (ТАСС). Американ эзэрхэг түримхэйшүүлдэ, Нгуен Ван Тхиеу—Нгуен Као Ки гэгшэдэй бүлэгтэ эсэргүүсэдэг Сайго-ной туhамаршадай армиин солда-дууд болон офицернүүдэй патриоти-ческа шэнэ организацинууд урда Вьетнамай элдэб районуудта hүүлэй үдэрнүүдтэ байгуулагдаа гээд Осво-бождение агентствын мэдээсэлнүүд-тэ үндэhэлэн ВИА агентство дам-жуулна.

Урда Вьетнамай патриодуудай hаяын үедэ түйлаhан ехэ илалтанүү-дые эдэ организацинууд ехээр hай-шааха зуураа, арадай тала руу орохыень туhамаршадай армиин сол-дадууд болон офицернүүдые уряа-лаа.

Тяудок провинцидахи патриодуудай амжалта

ХАНОЙ, февралиин 5. (ТАСС). Тяудок провинциин центртэхи дай-садые Урда Вьетнамай революцион-но зэбсэгтэ хүсэнүүд январиин 31-дэ амжалтатайгаар доbтолоо гээд Освобождение агентствын мэдээсэл-дэ үндэhэлэн ВИА агентство дам-жуулна.

Байлдаануудай үедэ патриодууд дайсанай 700 гаран солдат ба офи-церые хүлhөөнь буулгаа. 33 сэрэгэй машиные усадхаа, буу зэбсэгэй хэ-дэн складые тэhэлээ.

Городой хүн зон революционно зэбсэгтэ хүсэнүүдэй сэрэгшэдтэ эдэб-хитэй туhаламжа үзүүлээ.

Национальна фронтын тугууд Гуэдэ бадаруулагдаба

ХАНОЙ, февралиин 6. (ТАСС). Урда Вьетнамай Тхиатхиен провин-циин центр Гуэдэ Национальна сулөөрэлгын фронтын тугууд бада-руулагдаба. Городой олон рабочие революционно зэбсэгтэ хүсэнүүд эзэлэнхэй гээд Освобождение агент-ствын мэдээсэлдэ үндэhэлэн ВИА агентство дамжуулна.

Февралиин 3 ба 4-нэй хоёр үдэ-рэй турша соо патриодууд дайсанай хоёр батальониие hамна зада сохёод. дайсанай 350 солдадые алаа. шархатуулаа.

БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ УКАЗ

Нүхэр Б. Б. ЮМСУНОВЫЕ Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Хүндэлэлэй грамотаар шагнаха тухай

Республикын партийна, совет-скэ, хүдөө ажахын органуудта олон удаан жэлдэ hайнаар хү-дэлhэнэйнь түлөө, 50 наhа гүй-сэhэнтэйнь дашарамдуулан, Бэ-шүүрэй аймагай Бэшүүрэй сов-хозой директор нүхэр Юмсунов Балдан Будатаровичые Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Пре-зидиумэй Хүндэлэлэй грамотаар шагнаха.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй

Түрүүлэгшэ А. ХАХАЛОВ.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй

Секретарь К. МАСЛОВ.

Улаан-Үдэ, Соведүүдэй байшан 1968 оной февралиин 5.



Ойн баярай жэлдэ республикымнай колхоз, совхозууд гүрэндэ хүдөө ажахын продуктнуудые худалдаха түсэб, уялгануудаа амжалтатайгаар бэелүүлһэн, үйлэдбэреэ саашаань үргэнөөр хүгжөөжэ шадаһан байха юм. Энээнэй ашаар ажахы бүхэн олзо оршоёо ниилээд дээшэлүүлээ.

Һүүлэй жэлнүүдтэ хүдөө нютагуудтамнай ехэ хубилалтанууд боложо байна. Энэ хубилалтын эшэ үндэһэниинь юуб гэхэдэ, колхоз, совхозууд али бүхы продукци элбэгээр гаргажа, ашаг олзо ехээр абана. Экономическа талаараа һула, гарзатадаг колхозууд, совхозууд жэлһээ жэлдэ үсөөрнэ. Энэмнай КПСС-эй ЦК-гай мартын (1965 он) Пленумэй зохёоһон экономическа хэмжээнүүдэй аша үрэ мүн.

Мүнөө үедэ, яажашье һаань гансал продукци ехээр абажа шадабал, хэрэг дүүрээ гэхэ саг бэшэ. Үйлэдбэриин гол фондын түхэриг бүхэндэ хэды шэнээн продукци абтааб? Продукциин центнер бүхэнэй өөрынь үнэ сэн хэдыб? Продукциин шанар ямар бэ? Ажахыда түхэриг бүхэниинь ямараар «хүдэлжэ гараа», хэды түхэриг нэмэжэ оруулааб? Ажалай бүтээсэ хэр бэ?—гэхэ мэтэ асуудалнуудта ямар харюу үгтэһэнэй зэргээр лэ ажахынуудые хүтэлбэрилгэ сэгнэгдэхэ байна бшуу.

1968 оной январиин тэн багаар Улаан-Үдэ хотодо болоһон республикын хүдөө ажахын түрүүшүүлэй зүблөөн дээрэ «республиканска газетэнүүд экономическа асуудалнуудта анхарал багаар табина» гэжэ шүүмжэлэгдэһэн байгаа.

Эдэ бүгэдые анхаралда абажа, газетынгээ хуудаһанда «Экономико шудалха клуб» (ЭШК) нээхэ гэжэ газетын редколлеги шиидхэһэн байна. Эндэ эрдэмтэд, институдуудай, областной эмхи зургаануудай, аймагуудай үйлэдбэриин управлениинуудэй, колхоз, совхозуудай экономистнуудай статьянууд, бэшэгүүд толилогдохо юм. Энэ клубай материалнууд недели бүри нэгэ дахин—среда бүхэндэ хэблэгдэжэ байха. Эндэ продукциин өөрынь үнэ сэн хямдаруулха, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ, үйлэдбэриин ашаг үрэ ехэдхэхэ, ажалаа эрдэмэй хүсөөр эрхилхэ, малай фермэнүүдые томодхоходо ямар ашатайб, ажахын тоосоондо ороһон бригада, фермэнүүдэй дүршэл тухай, эдлүүриин газар, тэжээл зүбөөр хэрэглэхэ гэхэ мэтэ асуудалнуудаар бэшэхэдэ болохо.

Зарим ойлгосо багатай үгэнүүдые тайлбарилжа байхын тула «Экономическа словарь» эндэ үгтэхэ.

Хүндэтэ уншагшад! Эндэ толилогдоһон бэшэгүүдтэй танилсажа, өөһэдынгөө һанамжа дурадхалнуудые бэшэжэ, хүдөөдэ экономическа хүдэлмэри һайжаруулха, хүдөө ажахыгаа ашаг үрэ ехэтэй болгохо хэрэгтэ эдэбхитэйгээр хабаадалсахыетнай гуйнабди.

«Экономико шудалха клуб» (ЭШК) республикын хүдөө ажахын министрэй орлогшо Семен Онгоевич Елановай статьягаар мүнөө нээгдэбэ.

АЖАХЫ БҮХЭНЭЙ ОЛЗОТОЙ БАЙХААР

Тиигэбэшье олохон колхоз, совхозуудай абаһан продукци үнэ сэн ехэтэй байжа, тэдэнэр жэлээ гарзатайгаар дүүргээ бшуу. Илангаяа Яруунын, Хэжэнгын аймагуудай совхозууд ехэ гарзатайгаар гараа. Жэшээнь, Нарһатын совхоздо 396 мянган түхэриг, Яруунын — 327 мянган түхэриг, Худанай совхоздо 216 мянган түхэриг гарза хэглээ. Эдэ гурбан совхоздо республикын бүхы совхозуудай хэһэн гарзын гурбанай нэгэ хубинь тудана.

Олон ажахыда малай продукциин өөрынь үнэ сэн хэтэрхы ехэ байһаар. Баргажанай аймагай совхозуудта центнер һүнэй сэн аяар 21 түхэриг 63 мүнгэтэ болоо. Хоринш совхозуудта үхэрэй мяханай центнер бүхэниинь 106 түхэриг 79 мүнгэтэ байба. Түнхэнэй совхозуудта хониной мяханай центнер бүхэниинь 101 түхэриг 77 мүнгэндэ хүрөө. Хяагтын аймагай совхозуудта центнер нооһоной өөрынь үнэ сэн 430 түхэриг 85 мүнгэтэ болобо. Яруунын аймагай ажахынууд республика дотороо эгээн үнэ сэн ехэтэй продукци үйлэдбэрилнэ.

Юун дээрэһээ продукциин үнэ сэн иимэ ехэ болоноб? Эгээн түрүүн продукци абаха түсэб дүүргэгдэнэгүй. Үнгэрэгшэ жэлдэ совхозууд 6.541 мянган түхэригэй, колхозууд —9.468 мянган түхэригэй продукци түсэбһөө доогуур абаһан байна. Зүгөөр түсэбөөр хараалагдаһан гаргашань сүм ошоһон байха юм. Тиимэһээ һүүлэй хоёр жэлэй туршада республикын совхозуудта продукци үйлэдбэрилгэ 9 процентээр дээшэлһэн байбал, гаргашань 11 процент ехэ болсо. Энэмнай ниилээд һалаа зобомоор тоонууд гээшэ.

Колхоз, совхозуудта мүнгэ зөөри һаланаар гаргашалагдана, тоо бүридхэл муугаар табигдана, хэрэгтэ хэрэггүй юумэндэ ниилээд мүнгэн хосорно. Фермэ, бригада бүхэн гаргашынгаа лимит хэр баримталнаб гэжэ ажахынуудта шалгадаггүй. Тэрээн дээрэһээнь боложо, гүүртэ, отара, бригада даалаг хүнүүд мүнгэ зөөреэ алмаха гэжэ оролдоногүй бшуу. Энээниие олон баримтануудаар гэршэлжэ болохо.

1967 оной 11 һарада Эрхирэгэй совхоздо һү һааха түсэбөө дүүргээгүй байһан 5-дахи фермэнь жэл соо гаргашалха мүнгэ зөөреэ 9555 түхэригөөр, 1-дэхи фермэнь 5279 түхэригөөр үлүү гаргашалжархёо. Тэрэшэлэн шубуунайнь фермэ түсэбһөө гадуур 18.911 түхэриг, харгаабха үргүүлхэ хүдэлмэридэ 17.986 түхэриг үлүү ехэ гаргашалагдаһан байна.

Иимэрхүү байдал Онохойн совхоздо үзэгдэнэ. Тус совхозой һаалиин 2-дохи фермэ 11 һарада 34.8 мянган түхэриг гаргашалха түсэбтэй байбал, тэрэнээ аяар 46.542 түхэригтэ хүргэжэрхёо. Тиигэжэ һаагдаһан һүнэй центнер бүридэ 3 түхэриг 78 мүнгэн үлүү ошоо ха юм. Энэ фермэдэ түсэбэй ёһоор һаалишан бүхэндэ 19 үнеэн даалгагдаха байгаа, тэдэнь 16 үнеэ харууһалдаг байшоо. Мал адуулагшадай эргэл шэбхэ фермэһээ гаргаха үлгэтэй байгаашье һаань, тэрэ хүдэлмэридэ нэгэ үлүү хүниие табина. Һара бүхэндэ энэ фермэдэ 90—100 кубометр түлеэн галдагдажа байһаар. Түлеэнэй кубометр бүхэниинь 4 түхэриг сэнтэй. Эдэ бүгэдэ фермын абаһан продукциие үнэ сэн ехэтэй болгоно.

Мүн энэ совхоздо силос зөөхэдөө үлүү ехэ ашаанда тоолоһоной үрһаа боложо аяар 11.4 мянган тонно дарагдаһан силосһээ үлүү зөөгдэшөө. Тиигэжэ мал ажалай продукциин өөрынь үнэ сэн тэрэ 20 гаран мянган түхэриг нэмэнэ бшуу.

Олон үнеэд һубайржа, ажахыда ниилээд ехэ гаргаша хэнэ. Үнгэрһэн жэлдэ совхозой 165 үнеэдэй 64-ниинь 9 һарын туршада һубай гараа. Гансахан малай хугасаада энэ фермэ 80 мянган түхэриг гаргаша хэбэ.

Ажалдаа иимэ һалан нозгойгоор хандаха баримтанууд колхоз, совхоз бүхэндэ дайралдажа болохо. Ажахын хүтэлбэрилэгшэд, мэргэжэлтэд фермэ, бригада, гүүртэ, отара бүхэнэй үйлэдбэриин-финансова түсэбэй дүүргэлтые шэнжэлнэгүй. Тиимэһээ гаргаша багатайгаар ехэ продукци абаха талаар зохихо хэмжээн бэелүүлэгдэнэгүй ха юм.

Продукциин үнэ сэн хямдаруулха, ажахы бүхэниие олзо ехэтэй болгохо арга замууд олон. Илангаяа ажахынуудта тусхай нэглэлтэй томо фермэ, бригадануудые байгуулха гэшэ хүдөө ажахые саашадань хүгжөөхэ зайлашагүй эрилтэ болоно. Энэ ушарта үйлэдбэреэ эрдэмэй үндэһөөр эрхилхэ арга олгогдохо байна.

Хэрбээ республикын олонхи ажахынуудта һү абалгын гарзатай байбал, «Байкал» племхоздо тэрэнь олзо ехээр оруулна. Энэмнай һү абалгые эрдэмэй үндэһөөр эрхилжэ байһанай аша үрэ бшуу.

Газар тарялангайшье талаар абажа үзэхэдэ, иимэ жэшээнүүд олон. Баргажанай аймагта севооборот баримталдаг болоһоор хэдэн жэл үнгэрбэ. Тэрэнэй аша үрэнь айхабтар ехэ байшоо. Хэрбээ 1961—1962 онуудта, севооборот баримталдаг болохын урда тээ, гектар бүриһөө 5,6—8,1 центнер тарян абтадаг байгаа һаа, 1966—67 онуудта 10.8—11,5 центнер хүрэтэрөө дээшэлээ. Ороoһо тариянай центнерэй өөрынь үнэ сэн совхозуудта 1 түхэриг 63 мүнгэн, колхозуудта—1 түхэриг 26 мүнгэн хүрэтэрөө хямдараа. Севооборолуудай поли үтэгжүүлхэдэ гектар бүриһөөнь 15 түхэриг 2 мүнгэн сэбэр олзо ородог болоо һэн.

Продукциин өөрынь үнэ сэн хямдаруулха, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ хэрэгтэ үйлэдбэриие үргэлжэлэнь оньһожоруулха гээшэ ехэ аша үрэтэй. Энэ аймагай бүхы ажахынуудта ороoһо таряа сэбэрлэхэ хүдэлмэриие үргэлжэдэнь оньһожоруулхада ажалай бүтээсэ 5,5 дахин дээшэлжэ, урдань хүнүүдтэ үгтэдэг салин хүлһэнь 33.940 түхэриг байһанаа, 9550 түхэриг хүрэтэрөө хорооһон.

Тэжээл бэлэдхэхэ үедэ Сэлэнгын совхозой Николай Губкинай, Пограничная совхозой Феофан Сукневой, «Эрдэм» совхозой Ким Дашиевай оньһожоруулагдамал звенонуудаар ябагдаа. Хэһэн ажалынь шэнжэлээд үзэхэдэ, эдэ звенонуудта үбһэнэйнь өөрынь үнэ сэн хоёр дахин хямдарһан байба. Оньһон аргаар үбһэ хуряаха центнер бүхэндэнь 1 түхэриг 3 мүнгэнһөө 1 түхэриг 23 мүнгэн хүрэтэр гаргашалагдаа. Зүгөөр республика доторо центнер үбһэ хуряахада дунда зэргээр: колхозуудта 2 түхэриг 48 мүнгэн, совхозуудта—2 түхэриг 52 мүнгэн гаргашалагдана ха юм.

Республикымнай колхоз, совхозуудта (туршахын тэдыдэ) түсэбһөө гадуур продукци абаһан хүнүүдтэ ороoһо таряа, адууһа мал нэмэлтэ түлөөһэндэ үгтэнэ. Иимэ урмашуулгын айхабтар ехэ аша үрэтэй байһаниинь элитэ. Жэшээнь, «Первомайский» совхоздо 14 хонишондо нэмэлтэ түлбэридэ 6,7 центнер шэгнүүртэй 27 хурьган үгтэһэн байна. Зүгөөр хонишод совхоздоо түсэбһөө гадуур 52,2 центнер шэгнүүртэй 209 хурьга түлжүүлжэ үгэһэн байна. Эдэ бүгэдые мүнгэндэ оруулжа тоолоходо, нэмэлтэ түлбэридэ үгтэһэниинь 505 түхэригэй, түсэбһөө гадуур продукци оруулһаниинь 3890 түхэригэй болоно. Тиигэжэ совхоз 3385 түхэригөөр олзотоо бшуу.

Шергинскэ совхоздо һаалишадта 12 тугал, гахайшадта 32 поршоонхо нэмэлтэ түлбэридэ үгтэһэн байна. Тэд совхоз түсэбһөө гадуур продукциин абтаһанай ашаар гахайн мяханһаа 10.940 түхэриг, тугал абаһанһаа — 1858 түхэриг нэмэлтэ олзо оруулаа.

Иимэ жэшээнүүдые манай республикын ажахы бүхэнһөө харуулжа болохо.

Үйлэдбэреэ, ажал хүдэлмэреэ научна гуримаар эмхидхэхэдэ экономическа талаараа ямар ехэ аша туһатайб гэһэн жэшээнүүдыешье баримталхаар. Тэд республика доторнай энэ хэрэгтэ һаял эхи табигдажа байна. Саашадаа энэ хүсэтэ зэбсэг хэрэглэжэ шадаа һаа, хүдөө ажахыгаа бүри хурданаар хүгжөөхэ арга олдохол.

Ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ хэрэг үшөөл бүгэдын анхаралда абтаагүй байһаар. Энээн дээрэһээ республикын колхоз, совхозуудта ажалай бүтээсэ мүнөө үеын эрилтэһээ гээгдэжэ ябана. Жэшээнь, 1967 ондо совхозуудта ажалай бүтээсэ 4.1 процент, колхозуудта—оройдоо 0,5 процент дээшэлһэн байна. Зүгөөр энэ табан жэлэй туршада ажалай бүтээсэ дунда зэргээр жэл бүри совхозуудта 8,3 процент, колхозуудта —6.9 процент дээшэлхээр хараалагданхай. Энэ талаар манай республикын ажахынууд ехээр гээгдэжэ ябана.

Юун дээрэһээ иимэ байдал тохёолдооб? Түбхын түрүүндэ газар тарялан болон мал ажалһаа продукци үшөөл багаар абтана, гектар газар, мал бүхэнһөө олзо багаар ороно. Тэрэнэй хажуугаар илангаяа мал ажалай хүдэлмэри мууса оньһожоруулагдана.

Эдэ бүгэдэһөө ямар тобшолол хэглэхэ болоноб? Нэгэдэхеэр, үйлэдбэридөө түрүүшүүлэй дүй дүршэл, эрдэмэй түйлалтануудые үргэнөөр хэрэглэжэ, үйлэдбэреэ томо, тусхай нэглэлтэй болгожо, тэндээ ажалаа научна гуримаар эмхидхэжэ, хүдөө ажахын продуктнуудые ехээр, хямда сэнтэйгээр абаха болонобди.

Хоёрдохёор, ажахы бүхэндэ мүнгэ зөөреэ һаланаар, ашаг үрэ багатайгаар гаргашалха ябадалда эсэс табижа, тэндэ тоо бүридхэлые нарин һайн болгохо саг ерээ.

Ажахын хүтэлбэрилэгшэд, мэргэжэлтэд бултадаа экономическа асуудалнуудые үдэр бүриингөө анхаралда абажа, колхоз, совхоз бүхэноо олзо ехэтэй болгохын түлөө оролдохо ёһотой.

С. ЕЛАНОВ,
республикын хүдөө ажахын министрэй орлогшо.



Бато Самбялович Намжилов Түнхэнэй аймагай Туранай совхоздо главна экономистаар хүдэлдэг юм. Энэ нүхэрнай ажахын хүгжэлтэдэ яһала хубитаяа оруулһан, оруулжа байдаг хүн. Экономист тоо бүридхэл һайнаар эмхидхэдэг, ажахыда шэнэ онол аргануудые нэбтэрүүлжэ байдаг. Зураг дээрэ: экономист Б. С. Намжилов.

Ф. СОРОКИНОЙ фото.

МҮРЫСӨ...
УРИБ...

Табан жэлэй тү... һоонь урид дүүргэх... оролсоһон Хүртэйн ... модошод ажалайнгаа ... шангадхажа байна. ... модо бэлэдхэлэй пу... лектив энэ мүры... руулнэ. Энэ пунктын ... үнгэрһэн жэлэй түс... һоонь урид дүүргээд, ... кубометр модо дааб... дуур бэлдэжэ. Эхэ ор... нэ барилганудта эл... гаа.

Бригадирнууд К. ... И. Г. Гаврилов гэг... бага комплексно бри... лэй туршада 21—21... кубометр бэлэдхэжэ ... байгаа. Модо шэрэд... нын жолоошод Никол... Андрей Сапунов соци... сөөндэ һайн үрэ дүн...

Түрүү пунктын, ... дай модошод, жолоош... дэ ажалай эршэ зэ... хангүй, бүтээсэ ехэт... лана. Тэдэнэр январь... даа шэнэ амжалта т... новщигууд Петр Сидо... Данилов даабаряа ... 130—135 процент ... лоо.

Леспромхозой колл... бэлэдхэхэ, шэрэхэ янв... сэбые болзорһоонь ур... Нэгэ һарын туршада ... кубометр модон шэр... жэлэй гурбадахи жи... рийе болзорһоонь ур... гэжэ шиидэһэн модош... леспромхозой түрүү ... социалис мүрысөөндэ ...

Н. Т...

РЕПОРТАЖ

ШЭНЭЭР ҺЭРГЭҺЭН ГУДАМЖ...

Үдэр хоногой ошохо тума Улаан-Үдымнай шэнжэ шарай хубилжа, үндэр томо гэрнүүдэй үргэн сонхонуудаар гэрэлтэн, хүнэй нюдэ баясуулна. Үргэн уужам гудамжанууд ногоон ургамалнуудаар шэмэглэгдэн, үдэшын боро харанаар, мянга түмэн электрын галнуудай аадар доро гэрэлтэнэ. Үрган һалбарһан Улаан-Үдэ хотомнай гоёл боложо байна даа.

Ошон галнуудые яларуулан гүйлдэһэн трамвайнууд аяар тэрэ ЛВРЗ-гэй хүдэлмэришэдэй городогһоо эхи татан, Үдын урда тала барижа, шэнээр бодоһон кварталнуудай хажуугаар түерэн нээрэн үнгэрнэ.

Шэнэ кварталнууд, шэнэ гудамжанууд гэхэдэ дуун шэнги гоёор шэнхинэн, тэдээн тухай хөөрэхэшье дуран хүрэнэ.

Үглөөнэй эгсэ 8 час...

Минии Бабушкинай гудамжаар бодожо байһан шэнэ гэрнүүдтэ хүрэжэ ерэхэдэ, трактор машинанууд дүнгинэлдэн, бутархай хирпиисэ, бог шорой ашаһан машинанууд хойно хойноһоо һүндэлэн гүйлдэнэ, обоо шоройе хомхойгоор үмхэһэн экскаватор арай шамай үрдин энэ машинануудта ашажа байба.

Эндэ хүдэлжэ байһан барилгашадай бригадир Петр Васильевич Микулин ехэл тухашаран, энэ наян байратай мантан гэрэй хажуугаархи шорой бог сэбэрлэн түлхижэ ябаһан трактораймжолоошондо гараараа юушьеб даа заача. Теэд хэлэн олон машинануудай дүнгинөөн соо тэрэнэй үгэ хэндэшье дуулданагүй.

Энэ дунда зэргын нюргатай, дүшэеэл һая хүрэжэ ябаһан хүн.

— Мүнөө эдэ хоёр гэр зэргэ барижа дууһаабди. Нэгэндэнь наян бүлэ ороxo, нүгөө гэртэнь дүшэ найман айл ороxo. Эгээ доорохи дабхартань үхибүүдэй эмнэлгын гэр нээгдэхэ,—гэжэ Петр Васильевич хөөрэнэ.

Бабушкинай гудамжые шэнэдхэн, энэ мантан гэрнүүдые бодхооһон 1-дэхи СМУ-гай барилгашадай хэһэн юумэн ниилээдгүй ехэ. Ноябрь һара соо 120 байратай гэр бодхожо ашаглалгада тушаагаа һэмнай. Мүнөө нэгэн доро хоёр гэр тушааба. Үшөө Бурядай уран зураашадта баһал гоё бэлэг энэ гудамжада бэлдэгдэжэ байнхай. Уран зураашад... дабхар энэ ордониие ... Майн нэгэнэй һайн... шаахаар хараална.

— Энэ табан жэлэй ... түсэбэй хугасаа соо Ба... гудамжа аяар телецентр ... һүнаха юм,—гэжэ бари... бригадир тобшохоноор ...

Бабушкинай гудамж... хоёр 120 байратай г... шуулай кафе, наян бай... гэр баригдаха юм.

2-дохи СМУ-гай бари... зургаанай хүдэлмэришэ... байратай гэрэй һуури... эхилэнхэй.

Мүнөө Бабушкинай г... гэшхэлхэдэшье зосоо ... шэнги, эндэхи гудамжа ... луу, мүнөөнэй ёһо хи... нүүдынь баригданхай. ... дорюун хүбүүдэй хүдэл... ень харахада баясам... хоногой ошохо бүри ... хараар дээшээ гаран, ... тоёо шэмэглэнэ ха юм ... гэжэ хуушан модон ... һалажа. Бабушкинай ... һалбаран хүгжэжэ бай...

К. ЖАМЬ...

ГАРГАШАНЬ ИИМЭЭР ХАРЮУЛАГДАНА

Залуу мал богони саг соо шахан таргалуулхада ашаг олзо ехэтэй.

Үбэлдөө шахагдаһан малай нэмэлтэ шэгнүүрэй центнер бүриэ 47 түхэриг 85 мүнгэн гаргашалагдана.

1966 оноо эбэртэ мал шахан таргалуулгада 23677 түхэригэй гарза хэгдэһэн һаа, нёдондо олзотой байгаа.

ТҮНГЭЭН. Эндэмнай мал шахан таргалуулдаг томохон фермэ байдаг. Тэрээн аймагай ажахынуудай хүтэлбэрилэгшэд, мэргэжэлтэд, эбэртэ бодо малай фермэнүүдэй бригадирнууд, түрүү малшад эндэ суглараа.

Мал шахан таргалуулха хүдэлмэри гээшэ ямаршье ажахынуудай шухала хэрэгынь болоно. Мал үдхэжэ байһан совхозой гү, али колхозой экономико энеэнгүйгөөр хүгжэхэ аргагүй. Тиимэһээ ажахын эгээл хэрэгтэйлэн, олзо доход ехээр оруулдаг нэгэ хуби болоно. Теэд юрэнхыдөө мал ажалые олзотойгоор эрхилхэ гээшэмнай хүнэй шадабари, ажалай эмхидхэлгэһээ болодог.

Түнгээнэй томохон фермэ дээрэ семинар үнгэргэхэдэ, Аргатын совхозой директор нүхэр Н. Д. Батуев мал шахан таргалуулха хүдэлмэритэй танилсуулһан байгаа. Тэрэ урдань Хоринш аймагта хүдэлжэ байхадаа Яруунын совхоздо ошожо, хүдэлмэритэйнь танилсаһан. Тиигээд Аргата нютагта 1966 ондо ажалайнгаа зарим һалбаринуудые тусхай нэглэлтэй болгохо тушаа совхозой дирекци, партийна организацида дурадхажа, хэмжээнүүдые хараалһан байна. Гол түлэб ажахын экономико хүгжөөхэ зорилгоор шахан таргалуулагдаха эбэртэ бодо мал нэгэ газарта суглуулагдажа, олоор байлгагдадаг болоо. Залуу малые богонихон болзорто таргалуулха хэмжээнүүд абтаа. Мүнөө үедэ тус совхоздо тиимэ тусгаар нэглэлтэй болгогдоһон нэгэ отделени эмхидхэгдэнхэй. Тэндэ гүрэндэ худалдагдаха эбэртэ бодо мал аминдаа байлгагдана. Адуун һүрэг, тахяа шубуу, гахайнуудай фермэнүүд эндэ мүн лэ бии.

Теэд совхозой энэ дүрбэдэхи отделениин малшадай урда ямар тодорхой зорилго табигданаб? Эдэ гүрэндэ тушаагдаха эбэртэ бодо мал зунай ногоон дээрэ бэлшээн таргалуулагдана. Холын тунга бэлшээри хэрэглэгдэдэг. Үбэлэй сагта Түнгээн гэжэ газарта малынь харууһалагдана. Эндэ эмхидхэгдэһэн томохон фермэдэ малай һайн байранууд түхеэрэгдэнхэй. Газар үрэмдэгдэжэ, уһан гаргагдаа. Тэжээл бүйлүүлдэг томохон цех бии. Тиихэдэ малшадта гурбан типовой гэр баригданхай. Бүхы фермэ дээрэ электрын гал оруулагдаа.

Мүнөө үедэ мал шахан таргалуулдаг хоёр томо байрадань хамта 1060 хашараг байлгагдана. Тэдэнэй 320 толгой уяанда харууһалагдана. Эдэ малые 15 хүн харууһалжа байдаг. Гадна хоёр тракторист, мүн тэжээл бүйлүүлдэг цехтэ хоёр хүн хүдэлнэ. Фермэ дээрэ ажалай гурим нарииваар сахигдадаг, малынь зоотехническэ заабариин ёһоор харууһалагдадаг юм. Шахамалнуудта тэжээлынь рационой ёһоор хубаарилагдан үгтэнэ.

Үбэлдөө шахагдажа байһан хашарагуудта тусгаар рацион зохёогдодог. Жэшээнь, декабрь һарада нэгэ хашарагта үдэртөө 4 килограмм зеленко, 10 килограмм һолоомон, 1,5 килограмм концентрат үгтөө. Эдюулэгдэһэн тэжээлынь белогтой болгохын тулада 1 килограмм горох үгтэнэ. Гэбэшье иимэ тэжээл мүнөө жэлдэ багаар бэлэдхэгдэһэн дээрэһээ саашадаа аарсаар һэлгэгдэхэ юм.

Зоотехническэ талаарнь тодорхойлходо, нэгэ малда долоон килограмм тухай тэжээлэй единицэ үгтэдэг. Хашарагуудай шэгнүүрые хоногой нэгэ килограммаар нэмэхэ талань харагдажа, тиимэр зохёогдоһон байна. Тиигэбэшье бодото байдалһаань харахада, 7 килограммһаа доошо тэжээлэй единицэ малда үгэхэдэ, шахалгада байһан мал муугаар таргалдаг байгаа бшуу. Тиихэдээшье урдань малай тэжээл хүсэд бүйлүүлагдангүйгөөр эдюулэгдэдэг һэн. Мүнөө рациондо оруулагдаһан һолоомон хэршэгдэжэ, гидролизно аргаар бүйлүүлагдана. Талха таряань бутаргагдана. Малда бүлеэн уһан уулгагдана. Уяанда байдаг малай байранууд һайнаар сэбэрлэгдэнэ. Эдэ бүгэдэ шахамалнуудай таргалсада һайнаар нүлөөлнэ ха юм.

Залуу малые оло олоор байлгажа, түргэнөөр шахадаг болоходо, ашаг олзынгоо талаар һайн. Үнгэрэгшэ жэлэй һүүлшын хоёр һара соо Аргатын совхоздо 680 хашараг шахалгада табигдаа. Тэдэниинь ноябрь һарада 146 центнер, декабрьда —134 центнер гэхэ гү, али хамта дээрээ 280 центнерээр нэмэһэн байха юм. Дунда зэргээр хашараг бүхэн хоногой 670 граммаар нэмэһэн байба.

Энээнтэй хамта нёдондо хабар 1200 хашараг холын тунга бэлшээридэ гаргагдажа, дүрбэ һарын туршада ябуулагдаһан байгаа. Энэ үе соо хашараг бүхэн шэгнүүрээ 110—130 килограммаар нэмээгээ. Дунда зэргээр нэгэ толгойнь сүүдхэдөө 800 граммаар нэмээгдэһэн. Мүн түрүү малшад Б.-Н. Дармаев, О. Т. Тыхеев гэгшэдэй даадаг гүүртын хашарагууд 900—1000 граммаар нэмэһэн байна.

Аргатын совхозойхид энэ хоёр арга хэрэглэжэ, үнгэрһэн жэлдэ залуу малай шэгнүүрые 1459 центнерээр нэмээгээ гэхэ гү, али бүхы совхоздо абтаһан нэмэлтэ шэгнүүрэй хахад хубиие ганса тэрээнһээ абаһан байна. Эбэртэ бодо малай һайнаар шахан таргалуулагдадаг болоһоной ашаар тус совхоз 1966 онойхидо орходоо малай шэгнүүрые 1,5 дахин нэмээжэ шадаа. Ондоо талыень харахада, гүрэндэ тушаагдаһан малай олонхинь тарган, томо байгаа. Хэрбээ 1966 ондо гүрэндэ тушаагдаһан эбэртэ малай шэгнүүр дунда зэргээр 196 килограмм байбал, 1967 ондо 323 килограмм гэхэ гү, али толгой бүхэниинь 127 килограммаар нэмээ бшуу. Энээнэй ашатай байһаниинь иимэ жэшээ харуулна. Тус совхозой түрүү аргануудые хэрэглэнгүйгөөр малаа харууһалһан, урданайхи шэнги хашарагаа хоёрхон центнер болгоод худалдаа һаа, түсэбөө дүүргэхын тула хоёр зуу гаран хашараг үлүү гүрэндэ тушааха байгаа. Харин үнгэрэгшэ жэлдэ һайнаар таргалуулһанай ашаар эды шэнээн малынь ажахыда үлэһэн байна.

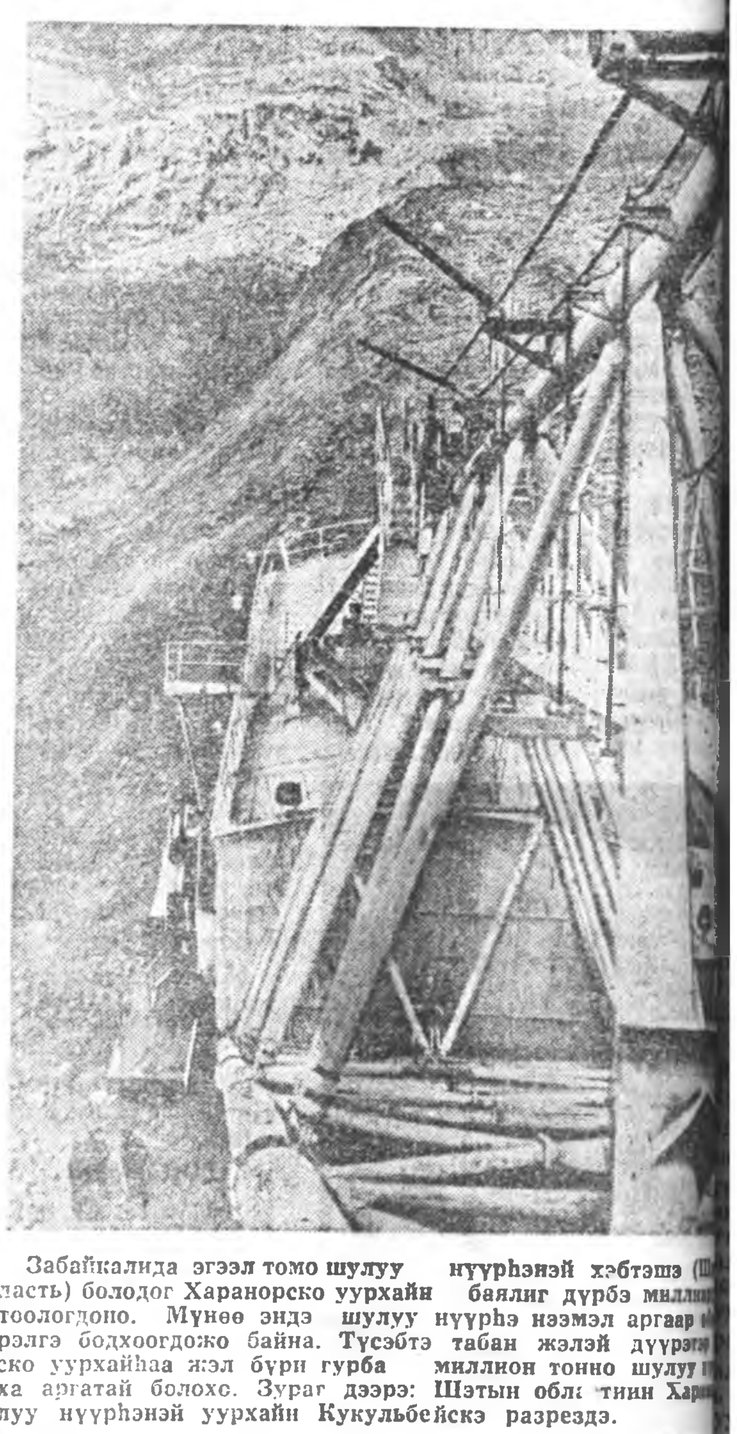
Эбэртэ бодо малые һайнаар таргалуулхада ажалайнь гаргаша ямар байнаб? Урда жэлнүүдтэ орходоо гаргаша багатайгаар мал таргалуулагдадаг болоо. 1967 ондо шахан таргалуулагдаһан малай нэмэһэн шэгнүүрэй центнер бүридэ 47 түхэриг 85 мүнгэн гаргашалагдахаар тухайлагдана һэн. Энэмнай 1966 онойхиһоо 31 түхэриг 75 мүнгөөр хямда болоно. Урзанда тус совхоздо центнер мяханай өөрынь үнэ сэн 82 түхэриг 55 мүнгэн байгаа. Мал шахан таргалуулдаг тусгаар отделени эмхидхэгдэжэ, үнгэрэгшэ жэлдэ тус ажахы 1966 онойхиһоо 21 мянган түхэригөөр ехэ продукци үйлэдбэрилһэн байгаа. Тиигээд үхэрэй мяха худалдалгаһаа урдань гарзада ородог байһанаа, мүнөө олзотой болоо. Хэрбээ 1966 ондо энэ ажахы гансахан үхэрэй мяха худалдалгаһаа 23 мянга гаран түхэриг гарзатаһан һаа, үнгэрэгшэ жэлдэ мянгаад түхэригэй сэбэр олзотой гараа. Тиигэжэ продукциин оорынь доход ородог болонхой.

Ойрын жэлнүүдтэ Аргатын совхоздо эбэртэ бодо мал олошорхо, үүлтэрэйнгээшье талаар һайжарха юм. Иимэ хэмжээ үйлэдбэриин түсэбтэ хараалагданхай. Гүрэндэ мяха ехээр худалдахын тула мяхалиг үүлтэрэй мал үсхэбэрилэгдэхэ байна. Һаяар һаалиин фермэнүүдһээ мяхалиг үүлтэрэй зуун үнеэд илгагдажа, хальмаг үүлтэрэй бухада табигдаха болоо. Тус ажахыда үүлтэртэ малай түл абадаг, эхэнүүдтэнь заядажа түлжүүлдэг тусгаар фермэ эмхидхэгдэхэ. Тэрээндэ тугалнууд зургаа һаратай болотороо эхэтээ байгаад, саашадаа мал шахан таргалуулдаг фермэдэ үгтэжэ байха.

Иимэ хэмжээ хараалхадаа, тус совхоз үхэрэй мяха гүрэндөө ехээр худалдадаг болохо, хонидоо олошоруулха байна. Тэрэшэлэн адуун һүрэг олошоруулхын түлөө хүтэлбэрилэгшэд һаналаа табидаг болонхой. Ойрын жэлнүүдтэ адуу морин олошоржо, гүрэндэ мяхан ехээр тушаагдаха юм.

Ажалай эмхидхэлэй һайн байбал, ажахын экономико бүришье түргөөр хүгжэхэ аргатай. Тиимэһээ түрүү дүй дүршэл, наукын түйлалтануудые ажалдаа үргэнөөр хэрэглэхэ, экономико шудалха һуралсалда хабаадаха гээшэ мүнөө үедэ шухалын шухала хэрэг болоно.

Д. ДАМПИЛОН,
Баргажанай аймагай хүдөө ажахын управлениин түсэблэлгэ болон экономикын таһагай начальник.



Забайкалида эгээл томо шулуу нүүрһэнэй хэбтэшэ (Ш... ласть) болодог Харанорско уурхайн баялиг дүрбэ милли... тоологдоно. Мүнөө эндэ шулуу нүүрһэ нээмэл аргаар ... рэлгэ бодхоогдожо байна. Түсэбтэ табан жэлэй дүүрэх... ско уурхайһаа жэл бүри гурба миллион тонно шулуу ... ха аргатай болохо. Зураг дээрэ: Шэтын обл... тиин Хар... луу нүүрһэнэй уурхайн Кукульбейскэ разрездэ.

АПН...

50 ЖЭЛ

САУР-ХАДЫН ОРОЙДО

(Журналистын дэбтэрһээ)

...Ажабайдалаймнай түлөө шуһаяа адхаһан, ами на... үгэһэн, ерээдүйн үетэнэй аша туһада өөһэдынгөө ...аар зол жаргал заяаһан хүнүүд хэзээдэшье мартаг...гүйл».

(...Агуухэ Октябриин 50 жэлэй ойтой дашарамдуулан, Советскэ ...ой Коммунис партиин Центральна Комитедтэ совет залуу...лай эльгээһэн бэшэгһээ).

...тэрэ үндэрэй орой саһаар ...ланхай. Ороной бүхы газар ...үүдһаа ерэһэн 300 мянган ... хабаадалгатайгаар Миус- ...ын баатарнуудай дурасхаал- ...рэ үндэрэй оройдо хүшөөгэй ...эһэн тухай газетэнүүд бэ- ...и юм. Донецэй уужам тала ... үедэ мүлюун хүйтэн боло- ...ынэй. Теэд хэзээ нэгэтэ ... нюдөөрөө хараһан, шэхээ- ...ылаһан юумэн мартагдадаг- ... Сашадаа хүнүүд тухай хөө- ...ө түрүүн эндэ болоһон түү- ...хэдэн үгэ хэлэхэмни.

...басс лэ, ехэнхидээ, манай ...е шулуу нүүрһээр ханга- ...ан. Тиимэһээ энэ газар ...ые алдахагүйн тула дайсан ...алаараа аашалаа. Хойто ...ээ эхилээд Славяносербск ...аар, тиигээд Миус мүрэнэй ... эрьеэр Таганрог хүрэтэр гитлеровецүүд дүрбэн дабхар обороные хоёр жэлэй туршада бэхилээ һэн. Миус-фронтын ашаар Донбассые өөрынгөө зүүн зүгэй «Рур» болгохо, тиигээд энэ шадараар Совет Россиһаа таһалагдаһан Германиин зүүн зүгэй шэнэ хилэ —лабагдашагүй бэхи хэрэм болгохоббли гэжэ Гитлер баталдаг һэн. Гитлер албанай түсхай хэрэгээр 1943 оной мартда Запорожи ниилэжэ ерэһэн гэхэ. Донбассые саг зууралшье ородуулта алдажа болохогүй, энэ газар дайлые гарһаа алдабал, диилдэһэндэ адли болохо гэжэ байгаад «Урда шэглэл» гэдэг армиингаа нэгэ бүлэгэй командалагша фельдмаршал Манштейн гэгшэдэ генералитедэй зүблөөн дээрэ заагаа һэн ха.

Эндэ манай сэрэгшэд гайхамшаг баатаршалгануудые гаргаһан домогтой. Тэдээн тухай дуунууд зохёогдоһон байха. Матросовой, Гастеллын залиршагүй баатаршалгануудые зарим сэрэгшэд дабтаһан байха. Младша лейтенант Поповой штурмовой самолет тулалдаанда гэмтэбэ. Тиихэдэнь «машинаяа абархын аргагүй. Дайсанай дээрэһээ буужа тэһэ нэрьехэмни. Зай, баяртай, нүхэдүүд! Заримдаа маанар тухайгаа дурдажа ябаарайгты...» гэжэ летчик радиогоор мэдээсэбэ. Тиигэжэ тэрэ самолёт дайсанай сэрэгүүд, танкнууд дээрэ унаһан юм.

Мүн баһа сержант Листопад харанхыгаар дайсанай позици руу бүлэг сапернуудтай хамта һүни шурган орожо, манай танкнуудай дабшаха шэглэлдэ минэнүүдые усадхажа харгы гаргаад, үшөө залууршад болоһон байгаа.

Немецүүдэй траншейдэ дүтэлөөд ябатараа машинын жолоошон дариин утаан соогуур харгыгаа алдажа зогсобо. Тиихэдэ хойноһоонь дахажа ябаһан бүхы колоннонь һлатаа һэн. Эндэл Яков Листопад командирай танк сооһоо һуражэ бууба. «Минии хойноһоо ябагты» гэжэ гараараа зангаад, мүндэр шэнгеэр буужа байһан һомонуудай урдаһаа ябажархиба. Тиин энэл баатар зоригто хүнэй хойноһоо булад хүгтэ машинанууд урагшаа дабшаба.

Тиихэдэ Саур-хада 277-дохи үндэр гэжэ нэрлэгдэдэг һэн. Тэрэнэй оршон тойроной үндэрнүүд, бусад тосхон, городууд харагдадаг. Тиин гитлеровецүүдэй оборонын дундаһаа эгээл үндэрынь энэ хада байгаа. Саур-хадые гитлеровецүүдэй хэрэм мэтээр бэхилээшье һаа, энэ үндэрэй оройе манай сэрэгүүд добтолон абаа бшуу.

Энэл хадын оршондо взводой командир Алексей Беляев тулалдаанда унаһан нүхэр Володя Корниловайнгаа томо буугаар хоёр танк буудажа гэмтээһэн гэхэ.

Танкова батальоной командирай орлогшо Иван Мордовченко, минометно ротын командир Федор Конча гэгшэд баһал эндэ дайлалдаһан юм.

Энэ дайдын алхам бүхэниинь ехэхэн бэрхэшээлтэйгээр абтаа. Кончагай рото долоон модо урагшаа дабшажа, Степановка тосхондо хүрэбэ. Энээхэн зуура, Саур-хада хүрэтэрөө ротодонь миил 35 хүн үлэбэ. Тиин үндэрэй оройдо гаратараа сэрэгшэдынь бүришье үсөөрөө һэн...

Федор Конча тэдэ нүхэдөө мартадаггүй. Одер мүрэн дээрэ дайгаа дараад, Уралово тосхондоо (Сумска область) ерэжэ оройдоол хоёр хоногто айлшалһан юм.

Тэрэнэй ондоо тээшээ ябаха болоходонь Мария эгэшэнь хорибо.

— Олон зуун, хэдэ мянган нүхэдэйнгөө мүнхэ нойроор нойрсожо хэбтэһэн газарта ошохомни,—гэбэ Федор.

Партиин Снежнянска райкомдо ороходоо агрономойнгоо диплом харуулхадань, Кончае хани халуунаар угтан абажа, түрүүн «Шэнэ Донбасс» совхоздо эльгээһэн аад, хожомынь Дмитриевкэ тосхондо, Челюскинецүүдэй нэрэмжэтэ совхоздо директорээр томилогдоо юм.

1943 ондо рототоёо хамта Дмитриевкэ тосхондо тэрэ ерээ һэмнай. Тиихэдэ нэгэшье бүтэн гэр байгаагүй, нэгэшье амиды хүн харагдаагүй. 1945 ондошье тосхонойнь байдалда хубилалта боложо бирабагүй. Хээгүүр жэбэ жонходо элидэһэн, бусайдашаһан шабын түмэрнүүд хэбтэхэ.

Мүн лэ урдань фронтдо ябаһан аад, мүнөө түрэл тосхондоо бусажа ерэһэн Петр Марченков, Иван Забродный, Алексей Чижик, Александр Тараненко гэгшэдтэй хамта Конча хээгүүрхи минэнүүдые усадхаба. Арайхан гэжэ суглуулжа бүтэн болгоһон тракторaaрaa шабын түмэр зулгаалгажа зайлуулдаг байба. Тэдэнэр хамтадаа фермэнүүдые, парнигуудые баридаг һэн.

Челюскинецүүдэй нэрэмжэтэ овощ-һүнэй совхоз мүнөө район соогоо эрхим ажахынуудай нэгэн гэжэ тоологдодог.

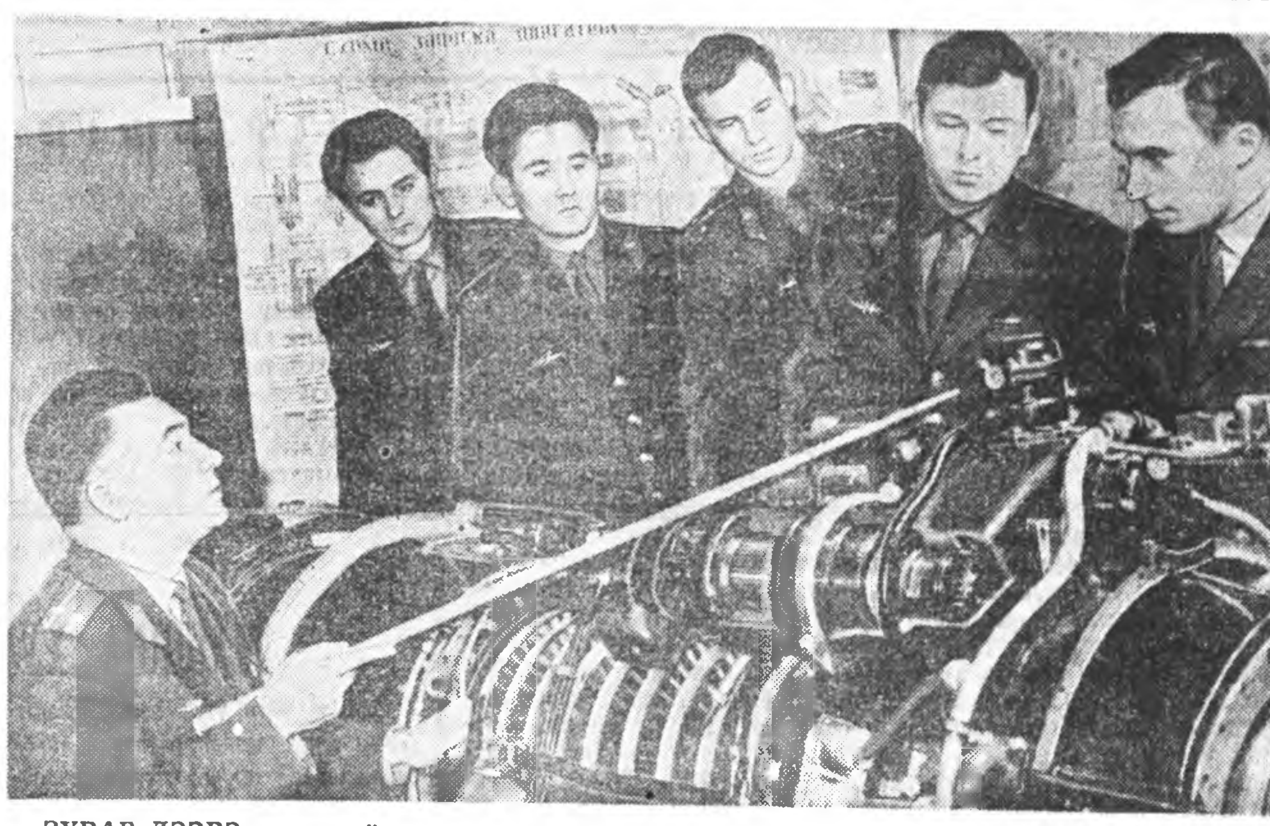
Үдэр бүхэндэ хээрэ гарахадаа, мүн гэртээ бусахадаа, үнөөхил 277-дохи үндэрые—Саур-хадые Федор Конча хаража ябадаг. Эндэл, энэ үндэрэй оройдо тэрэнэй нүхэд мүнхэ нойроор нойрсожо хэбтэнэ ха юм. Мүнөө эндэнь хүшөө бодхоогдонхой.

Олег ПОПОВ.

Миус-фронтые хамгаалха зорилгоор түсхай 6-хи армиие Гитлер байгууһан юм. Тиихэдээ Сталинград шадар бута сохигдоһон Паулюсай 6-хи армиие һэргээн байгууһан удхатай болоно. Гэбэшье урдань Сталинградай фронтын байһан аад, мүнөө Урда фронтын харьяатай болоһон Ф. И. Толбухинай командалдаг манай сэрэгүүд тэдэнэй урдаһаа Миус дээрэ фронт бүридүүлжэ байгаа юм. Суутай, магтаалтай гитлеровскэ 6-хи армиин бута сохигдоһоной һүүлээр «эхирэй үрөөһэниие» баһал һалгаха бэлэдхэл манай сэрэгүүд хээ. Тиихэдэ Донбассһаа хойгуур Р. Я. Малиновскиин толгойлдог Баруун-Урда фронтын частьнууд дайлалдажа байгаа.

...добтолгын урда тээ манай ...ад Миус-фронтые эндэ тэн...ь сүмэ сохихые һэдэгшэ ...гэтэ һүни капитан Кашпе... гвардейскэ батальон Дмит... тосхондо нэбтэрэн оробо. ...байһан дайсанай гарнизо...адхаад, тосхоноо хамгаал...бэ. Эдэнэр өөһэдынгөө ээл...ганай шэнээн газарые ...хан Сталинград» гэжэ ...и юм. Оборонын гол руу ...н ороһон энэ батальониие ...хиын тула дайсан газар ...ын «ниилэтэр» ехэ буу...р буудаба. Дмитриевка тос...гүүр тэдэнэй бомбардиров... зуугаадаараа элидэг бай...листнууд ябаган сэрэгээр...ынааршье холо добтолбо. ...шыхан Сталинград» дай..., дайсание сохижол ... Эдэ манай баатарнууд ехэ ...ын болотор, хоёр долоон ...соо, эндэ тэсэжэ байһан ...

...оной августын 18-най ...ур эртэ манай таба мянган ..., миномедуул Миус-фронт ... нэрбэ. Донбассай түлөө ...хы тулалдаан болоожо, ...ронт түрүүшынхеэ гантаалаа.



ЗУРАГ ДЭЭРЭ: мүнөөнэй авиационно двигателинн байгууламжые шудалха хэшээл боложо байна. Энэ хэшээлые техническэ наукануудай кандидат, доцент инженер-подполковник Ю. П. Тихомиров үнгэргэжэ байна.

ТАСС-ай фотохронико.

УНШАГШЫН ЗУРАГЛАЛ

«ИИМЭЛ ХҮН ЮУМЭЛ ДАА»

...тэйн үргэн талаар үдэр, ...й гүйлгэжэ, хүйтэн агаар...дажа, үбэлдөөшье хүрэ...хүбшэ тайгынгаа горход...тай зоноорнь танилсааб. ... танилнуудайнгаа нэгэн ...хөөрэхэ хүсэлтэйб, хэр...һанда хүрэмөөр хөөрэ-



...даагүй һаам, Хубу...Маланович хүлисэнэ бэзэ... ... хүрэтэр орһйдоол гу...одоной газар үлөө. Теэд ...н һалхин, хүр саһанһаа ... харагданагүй. Яалтайб? ... тэжожо байхагүй ха юм...ы энэ үедэ намтай ... һууһан хүн галнуу...оборжорхибо хэбэртэй;

...норо голоймнай хонишо...өөн;—гэжэ баяртай...бэ.

...эй утаан шэнги ун...ан уурал тууһаар ороход... урдаһаамнай буурал...залан толгойтой, гонзод ...оуртай, бодолгото бо...расатай, зурлаа хара ...й хүн бодожо ерэбэ. Та...бди. Буряад зангаар ... сайгаа һорожо һууха ..., энэ тэрэ юумэн тухай ...й ярилдабабди. Хана...өөтэй байһан фото-зу...ые анхарбаб...

— Уланаа мүнөөдэр хүрэхэеэ болёо хат, хоногты,—гэжэ гэрэй эзэн дурадхаба. Сержантын погонтой, бүри пэд хара һахалтай, нюдөөрөө энеэһэн хүн фото-зураһаа нам руу сэхэ харана. Сээжэдэнь хэдэн медаль, Алдарай» орден, «Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай» орден... Хара хараһаар байтарни, энэ хүмни гэрэймнай эзэн болошобо.

Сугтаа ябаһан нүхэдни, эгээл шухалань жолоошомнай, хонохо хүсэлтэйгөө баталба. Бишье энэ һонин хүнтэй хөөрэлдэжэ хонохо болоһондоо дуратай байбаб.

...Гэр соо хурхиралдана. Хубулэй Маланович дулаан шэгэбшэтэй малгайгаа үмдэжэ, бээлэйгээ бариба. Бишье зэһэлсэбэб. Газаа гарахадамнай, тугаарай хуйлааһан, хуугайлан эшхэрһэн һалхин замхашанхай, гайхалтай хон-жэн болошоһон байба. Хонидой дулаан хашаа соо орожо, түрэхэ хонидой илгаатай хуһамаг ошобобди. Хубулэй Маланович һурамараар дэлэнгүүдынь барижа үзэбэ. Сакманщигаар хүдэлхэеэ ерэһэн залуу басаганда захяа заабари үгөөд, һөөргөө саһа шаршагануулан бусабабди. Гэртэ ороод, үнөөхи фото-зурагуудаа заажа:

— Залуул байгаа байнат даа, — гэхэдэм, һурамар янзаар һахалаа эльбэн мушхаад!

— Залуу даа!—гэжэ дуратайгаар баталба. Баһа халуун сайгаа аягалаад һорожо һуухадаа, бодолгото болонгёор, һураашьегүй байхадам, хөөрэжэ эхилбэ:

— Залуугаар дайнда ябагдаа һэн даа... Энэ газаахидал хүйтэншье, шэб балай харанхышье нэгэ һүниие мартагшагүйб. Тиихэдэ би миномётно расчёдой командир бэлэйб. Урдамнай ямар нэгэн аймшагтай арьяатан шэнгеэр «эшээлэнхэй» Зүүн Прусиин түб Кенигсберг хото хэбтээ һэн. «Иимэ бэхилэлгэтэй хотые бэлээр дайлан абахагүйш»,—гэжэ нүхэрни, һомологшо Сизых шэбэнэхэ юм. Яажашье һаань абажал болохобди гэжэ өөрөө шэбшэхэ хүм. Удангүй һүниин харанхые хахара һэтэлэн, хүндэ үхэр буунуудай дуун, миномёдуудай буудаха абяан зэдэлбэл даа. Хэрэм болгогдоһон город сонхо, нүхэн бүхэнһөө гал бурма сасажа угтаба. Дайшалхы нүхэдынь шархатана, амяа табин унана. Тиимэһээ миномёдуудаа нэгэ газарһаа нүгөөдэ рүүнь саг үргэлжэ абаашаха хэрэг гарана. Хоёр час соо артиллерийскэ бэлэдхэл болоо. Хотын уняар манан соо тунан байхада, манайхин огсом дорюунаар: «Ура!»—хашхаран урагшаа дабшаа. Энэ тулалдаанда хани нүхэрни—Сизых алуулшоо һэн. Тэрэниие мүнөө хүрэтэр мартагшагүйб. Ямар залуу хүбүүн гээшэ һэм! Удаань бүхэли һара соо шахуу дээрмэшэдые баруун тээшэнь намнаа һэмди,—гээд бодолгото болонгёор тамхяа нособо.—Тэрэл байлдаанда харуулһан баатаршалгынгаа түлөө «Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай» хоёрдохи шатын орден хайрада хүртөө һэм.

Үбэлэй һүни ута даа.. Хуушанай сэрэгшэ Хубулэй Маланович дайшалхы зам тухайгаа удаан хөөрөө, сагаан финнүүдтэй дайлалдаһанаа, Алас-Дурна зүгтэ алба хэһэнээ дурсаа.

Хөөрөөгөө эгээл түгэсэжэ байха хирэндэнь, үнөөхи сакманщик басагамнай гүйжэ оробо:

— Хубулэй Маланович! Хубулэй Маланович,—гэжэ тэбдэнги хоолойгоор эхилбэ. — Үнөөхи доходдог хонимнай түрэжэ ядашоо, түргэлыт ошоёл!

Тэдэнэй гараһан хойно, би үдэртөө машина соо һэжэрүүлжэ эсэшэһэндээ, орой болотор хуушанай буряад сэрэгшын хөөрөө шагнан һууһанһаа аяшаран, удангүй «зөөлэн бүхэдэ» диилдэшэбэб.

Үглөөгүүр һэрихэдэм, гайхалтай сэлмэг үбэлэй үдэр игаанхай байба. Теэд Хубулэй Маланович үгы байба: тэрэ үбһэндөө ошонхой гэжэ нүхэрынь хэлэбэ. Уулзажа, ажалша гарыень барижа хахасаагүйдөө халаглаа бэлэйб.

...Баргажанай аймагай XXII партсъездын нэрэмжэтэ колхозой түб Улан тосхондо ерэхэдээ, Хубулэй Маланович тухай үшөө хэдэн юумэ мэдэхэ болоо һэм. Тэрэ аймагай хонишодой дунда социалис мүрысөө үүсхэгшэдэй нэгэн юм. Табан жэлые болзорһоонь урид дүүргэхэ гэһэн уялгада гараа табинхай. Хубулэй Гомбоев үнгэрһэн жэл 100 эхэ хониноо 102 хурьга абаа һэн. Мүнөө жэл баһал 100-һаа 100 хурьга абаха, хонин бүриһөө 3 килограмм ноохо хайшалха зорилготой. Тиимэһээл һүни, үдэрые илгаагүй мүнөө оролдожо ябана бэшэ гү?

Боро голой хонишодой фермын бригадир Нима Бадмаевич Тыхеев ахалагша хонишон Гомбоев тухайгаа иигэжэ хэлэнэ:

— Абаһан уялгаяа Хубулэймнай заатагүй бэелүүлхэ байха. Энэмнай ёһотойл ажалша бүхэриг хүн даа.

Харин би алдарта сэрэгшэ гэжэ үшөө нэмэхэ байнаб. Иимэл хүн лэ даа Баргажан нютагай минии шэнэ танил. Таанадшье танижа, мэдэжэ ябыт.

Т. ШАГАЕВ,
ВЛКСМ-эй Буряадай обкомой хүдэлмэрилэгшэ.
Баргажанай аймаг.

АХА ДҮҮ СОЦИАЛИС ОРОНУУДТА



МОНГОЛОЙ АРАДАЙ РЕСПУБЛИКА. Гүрэнэй университедэй студентнэр зоологиингоо музей соо.

МОНЦАМЭ—ТАСС-ай фото.

ГДР

Карл Марксын түрэһөөр 150 жэлэй ойе үргэноор тэмдэглэхэ гэжэ Германиин Демократическа Республикын ажалшад бэлэдхэжэ эхилбэ. Тэрэ үдэрынь байгша оной май һарада үнгэрэгдэхэ юм.

Мүнөө Карл Марксын бэшэһэн зохёолнууд ГДР-тэ социализм байгуулжа байгаа арад зоной үдэр бүри хэрэглэдэг шухала номуудынь болонхой. Республикын номой хэблэл арадай засагай тогтоогдоһон сагһаа хойшо марксизм-ленинизмын классигуудай зохёолнуудые хэдэ миллион тиражтайгаар хэблэжэ гаргаһан байна. Республикын ажалшад ойн баярай үдэрые угтуулан шэнэ ном, дэбтэрнүүдые хэблэлдэ бэлэдхэжэ байнхай. Түс номууд дотор Марксын революционно тэмсэл, научна ажал ябуулга тухайнь хэлэгдэхэ юм.

Республикын хото, хүдөө нютагуудта Карл Маркс Фридрих Энгельс хоёрто зорюулагдаһан олон тоото выставкэ нээгдээ.

ПОЛЬШО

Варшавада һаяхан нээгдэһэн конференци Совет Союзай Зэбсэгтэ Хүсэнүүдэй табин жэлэй ойдо зорюулагдаһан байна. Тэрэнэй темэнь—Дэлхэйн хоёрдохи дайнай жэлнүүдтэ совет ороной партизанууд Польшын арад зонтой байгууһан хани барисаан, дайшалхы габьяада зорюулагдана. Конференцидэ хабаадагшад «СССР-эй газар дээрэ поляк партизанудай эмхидхэһэн хүдэлөөн», «Совет эрхэгэнэй Польшын партизануудай хүдэлөөндэ хабаадалсалга» гэһэн хоёр элидхэл зүбшэн хэлсэхэ юм.

РУМЫНИ

Арадай социалис республикын хүдөө тосхонуудта ном һудар наймаалха заншалта һара соносхогдобо. Ороной мэдээжэ уран зохёолшод, хэблэлэй хүтэлбэрилэгшэд, соёл культурын ажал ябуулагшад хүдөөгэй уншагшадтай уулзалга, хөөрэлдөө үнгэргэхөөр хүдөө нютагуудта гараба. Үнгэрэгшэ жэлдэ хүдөөгэй ажалшадай дунда арба нэгэ миллион хэһэг ном тараагдаһан юм. Энэнь хүдөөгэй уншагша бүхэндэ нэжээд ном хүртэһэн болоно. Дурсагдаһан энэ тоо, баримтануудые хаража үзэхэдэ, республикын ажалшадай дунда ном һударта дуратайшуулай олошорһые гэршэлнэ. Юуб гэхэдэ, дайнай эхилхэһээ урид 25 процент шахуу Румыниин арад зон үзэг бэшэг мэдэхэгүй байһан юм. Энэ арадай демократиин засагай тогтоогдоһоной ашаар үзэг бэшэг мэдэхэгүйшүүл үгы болгогдонхой.

МНР

Монголой Арадай-революционно парти, Монголой Арадай Демократиин гүрэниие байгуулагша Дамдинын Сүхэ-Баатарай түрэһэнһөөнь хойшо 75 жэлэй ойдо зорюулагдаһан һайндэр февралиин хоёрто үнгэргэгдэбэ.

Республикын хото болон аймагуудта һайндэрэй суглаан үнгэргэгдэһэн, Сүхэ-Баатартай суг хүдэлһэн—үнинэй партизанууд-тай уулзалта эмхидхэгдэжэ, хөөрэлдөөн, уншагшадай конференци үнгэргэгдэһэн. Революциин түүхэ харуулһан кинофильмүүд табигдаһан байна.

МНРП-гэй ЦК-гай дэргэдэхи партийна дээдэ һургуулида һуралсагшад МНР-эй эрдэмтэдэй академитэй суг Сүхэ-Баатарай революционно ажал ябуулга, ажабайдалда зорюулагдаһан теоретическэ конференци үнгэргэбэ.

* * *

Совет Зэбсэгтэ Хүсэнүүдэй 50 жэлэй ойдо зорюулагдаһан лекци, хөөрэлдөөнүүд МНР-эй сэрэгэй часть, соединенинүүдтэ үнгэргэгдэнэ. Лекци, хөөрэлдөөнүүдэй темэнь гол түлэб Совет болон Монголой арминуудай хоорондохи хани барисаанда зорюулагдана. Сэрэгэй клубууд, улаан булангуудта эмхидхэгдэһэн фотовитринэдэ Совет армиин ажабайдал тухай үргэнөөр харуулагдана. Тэдэнэй дунда Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуухэ дайнда алдаршаһан совет сэрэгшэд болон командирнууд тухай һонирхолтой материалнууд табигдаа.

ВЕНГРИ

Венгриин хойто захадахи Бюкк гэдэг хадада хара нүүрһэнэй шэнэ, ехэ хэбтэшэ олдобо. Геологуудай тодоруулһанай ёһоор, эндэ 200 миллион тонно хэбтэшэ олдоһон байна. Олдоһон энэ хара нүүрһэн тиимэшье ехэ гүнзэгыдэ бэшэ юм. Тиимэһээ баян хэбтэшэ малтан абалга нээмэл аргаар хэгдэхэ болоно. Вишонта городто хара нүүрһэнэй түлишэ дээрэ ажаллаха тепло-электроцентраль баригдажа эхилээ.

КУБА

«30 жэлэй туршада искусствада алба хэһэнэйнь түлөө» гэһэн национальна орден бүлэг хүдэлмэрилэгшэдтэ барюулагдаба. Дээдэ энэ шагналда Сүлөөтэ республикын 900 гаран артистнууд, уран зураашад, поэдүүд, композиторнууд хүртэнхэй. Шагнагдагшадай дунда Кубын искусство болон литературын мэдээжэ ажал ябуулагшад поэт Николас Гильен, балерина Анисия Алонса, композитор Гонсано Гойг гэгшэд бии.

ЮГОСЛАВИ

Белград городтохи Титын нэрэмжэтэ судна баригшадай коллектив һаяхан шэнэ судна бүтээжэ, совет ороной түлөөлэгшэдтэ үгэбэ. Энэнь судна баригшадай СССР-эй захилаар бүтээһэн түрүүшын судна болоно. Белградай судна бүтээгшэд Советскэ Союзда арба нэгэн тиимэ судна бүтээжэ үгэхэ болонхой.

(ТАСС).

ТУХАШАРҺАН МАЛШАД, ТООДОГГҮЙ „НОЁД“

Сэлэнгын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой Арбузово һуурин шадар оршодог фермэ, отаранууд... Иишэ үдэр бүхэндэ машина, тракторнууд таһалгаряагүй ябажа байдаг.

Эндэхид хони, малаа тарганаар ондо оруулха, түлыень гарза хоролтодо оруулангүйгоор түлжүүлхэ, ашаг шэмыень доошолуулхагүйн түлөө шармайн оролдожо, үглөөнһөө үдэшэ орой болотор аһан шадалаараа хүдэлнэд. Үбһэ тэжээлээршье өөһэдытөө хүсэд хангажа шаданхай.

Гэбэшье нэгэл юумэн эндэ дутана—малшадай культурна эрилтыень колхозой правлени, партком хараадаа абанагүй. Колхозой центрһээ холо бэшэ газарта фермэ, отарануудай байрладагшье һаа, клубай, библиотекын хүдэлмэрилэгшэд хаа-яахан лэ нэрэ зүүхэ тэдысэ үзэгдэдэг, ерээ болоходоошье малшадай сэдьхэл хачама хөөрэлдөө, лекци үнгэргэдэггүй, киношье харуулдаггүй.

Наһажаал хонишон Дагжад Шиндакова иигэжэ хэлэнэ:

— Яһала һайн үбэлжэжэ байнабди. Хониднай тэнхээ тамир һайнтайнууд. Радиоприёмнигтойбди. Почтальон манда үнжөөд лэ газетэнүүдые асарагша... Теэд лэ клуб, библиотекын хүдэлмэрилэгшэдые үнинэй хараагүйбди.

Тэндэ Нимбу Цындуевай отарын 4 хүн 526 эхэ хонидые харууһална.

— Манай байра байдал муу. Культурнаар сагаа үнгэргэхэ, амарха аргагүйбди. Нэгэ заахан, үмхиржэ хуушарһан гэртэ табан хүн ажаһуунабди. Гэрнай заһагдаа, дулаалагдаашьегүй байшоо. Зосоонь ехэ хүйтэн, зүдэрүү. Үбэлжөөндэ буужа ерэһээрнай библиотекарь нэгэтэшье харагдаагүй, хирэ хирэ болоод лэ дэлхэй дээрэ юунэй боложо байһан тухай лекци шагнажа байбал һайн байгаа. Олон айлнуудбди. Нэгэндэмнай телевизор табяа һаань ямар зохид байха һэм,—гэжэ нүхэр Цындуев хөөрэнэ.

Фермын һаалишан Хубисхал Санжиева радиоприёмнигтой болохые аргагүй хүлеэнэ.

— Зай, радиошье гэлэй... Нёдондо телевизор харадаг һэмди. Тэрэмнай эбдэршоо. Колхозоймнай клубай дэргэдэ уран һайханай бүлгэм бүри халуун намар байхада эмхидхэгдээ гэжэ дуулагшабди. Теэд мүнөөшье хүрэтэр абяа аниргүй. Али хүдэлхэеэ болишоһон юм гү? Фермэ дээрэмнай ерэжэ, нэтэшье концерт табяадүй. Улаан буламнай хүдэлнэгүй, хаалтатай.

Һуудаг гэрнай баһа хүйтэн. Пеэшэнһээнь утаан холо гаралаг,—гэжэ Хубисхал Санжиева гомдобо.

Малшадай удын хоол баридаг, амардаг байрань мүнөөнэй эрилтэнүүдтэ яашье харюусанагүй. Зосоонь бүрүүл, харанхы. Жэлһээ жэлдэ энэ газарта колхозой олон малшадай үбэлжэлэг байһаниинь мэдээжэ. Теэд мүнөө болотор нэгэ һайн хамтын байрын баригдаагүй байһаниинь гайхалтай. Колхозой хүтэлбэрилэгшэд энээн тушаа юу болоноб?

Мүн эндэ ажаһуугшад үргэн хэрэглэлэй эд бараа, хубсаһаар саг үргэлжэ хангагданагүй. Магазинда ороһон һайн хубсаһанууд тэдээндэ хүртэдэггүй.

Энэ мэтын асуудалаар малшадай гомдол дуулаад байхадаа түсхайта хүдэлмэри эрхилдэг зарим хүнүүдтэй хөөрэлдэхэ, ушар шалтагаанииень тодорхойлхо баатай бологдоно. Библиотекые даагша М. Аюрова табиһан асуудалда иигэжэ харюусаа һэн:

— Һарадаа хоёр дахин бүхы фермэ, отаранууд дээгүүр ябажа номуудые тарааха, хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэхэ уялгатайбди... Теэд фермэ, отарануудта ошохын тула машина үгэдэггүй. Заримдаа «ноёд» машинадаа һуулгажа абаашахаа мартаад ябашадаг зантай юм. Хүдөө ажахын мэргэжэлтэд отара, фермэнүүдтэ холо ошожол байдаг. Тэдэниие нэгэ хэдэн ном холын уншагшадта хүргэжэ үгыт гэжэ гуйхада, минин найдуулаад лэ хооһоор ябашадаг.

Библиотекымнай байшан заһагдаа, дулаалагдаагүй байһаар.

Шэнэ номуудые худалдан абаха хэрэгтэ колхоз мүнгэ зөөри үгэдэггүй.

Иимэ болохолоороо эсэсэй эсэстэ малшадай культурна эрилтые хангаха хэрэгэй түлөө хэн харюусаха болоноб?

М. ЦЫРЕНОВ,
манай корр.

,,УЯНГА“

Түрүүшын ном тухай һанамжа

Имэ нэрэтэй шүлэгүүдэй шэнэ согсолбори буряад поэзиимнай зэргэдэ жагсаба. Авторынь — Ярууна нютагай багша Бата Цэрэндэлэгэй. Энээнтэй дашарамдуулан, залуу бэлигтэй шүлэгшэдэй түрүүшын номууд тушаа тобшохоноор һанамжалха хүсэл түрэнэ. Үнэхөөрөөшье Даши Дамбаевай «Шанха дээрэм наран», Чингис Гомбоинай «Талын түүдэгһээ» эхилээд, түрүүшын номхонуудһай альганай шэнээнээр барлагдадагынь, хэмжүүрээрээ оройдоол нэгэхэн лэ хэблэлэй хуудаһан болодогынь гайхалтай. Лопсон Тапхаевай «Мундаргын сэсэгүүдые», Г. Дашабыловай «Хабарай бэшэгүүдые», М. Самбуевай «Тайгын саһые» һанаад үзыт. Теэд имэхэнүүд номууд хэр зэргэ залуу поэдэй творческо нюүр харуулжа шадана гээшэ хаб? Юундэ заал һаа хэблэлэй нэгэл хуудаһан хэмжүүр тогтоогдонхойб, али залуу поэдүүднай хожоржо, тэрээнһээ дээшэ шүлэгүүдые бэшэжэ шадаха аргагүйдөө юм гү? Сэхынь хэлэхэдэ, дээрэ нэрлэгдэгшэ залуу шүлэгшэдтэ гансашье бэшэ, арбан хэблэлэй хуудаһан шүлэгэй биидэ хэншье һэжэг түрэхэгүй, зүгөөр тэдээн соoһоо шадамар бэрхээр шэлэхэ, гиин һанаамгайгаар согсолхо тухай асуудал эндэ гарана. Тэрээнһээ мүн лэ уран шүлэгшын өөрын онсо шэнжэ (творческо нюур) дулдыдаха болоно бшуу. Тиимэһээл ингэжэ хаһажа, хабшажа, хизаарлажа гаргалган өөрын муу талатай. Энэнь Бата Цэрэндэлэгэйн «Уянгын» жэшээ дээрэ илангаяа элеэр харагдана. Юуб гэхэдэ, оройдоол нэгэ хэблэлэй хуудаһан согсолбори аад, гурбан бүлэг болоно һалгаагданхай. Эндэ уянгын шүлэгүүд, үхибүүдэй шүлэгүүд, бишыхан поэмэнүүд бии. Теэд ингэжэ дээжэ халмаһанай хэрэг юун байгааб? һүүлэй һүүлдэ Бата Цэрэндэлэгэйн уянгынишье, үхибүүдэйшье шүлэгүүдые, поэмэшье бэшэдэг поэт болохынь ойлгонгүй һалана бэшэ гүбди. Хэлэхэ болоо һаа, эдэ гурбан бүлэгэйнь түрүүшынхинь намда дүтэшье, ойлгосотойшье, түрэлшье. Уянгынгаа шүлэгүүд соо Бата Цэрэндэлэгэй зүрхэнэй ямаршьеб гүнзэгыдэ дуураж байһан хүбшэргэй дайража, уянгата бодолшье түрүүлнэ, яһала гүнзэгы, энэрхы сэдьхэлтэйгээшье харуулна. Энэ талаһаа «Эхэ», «Инагай дуун», «Боохон», «Нарһан» гэхэ мэтэ уянгануудыень онсолон тэмдэглэмээр. Гэбэшье баһал тэдэнэй үсөөнһөө боложо, Бата Цэрэндэлэгэйн уянгын шүлэгүүдэй онсо хэлбэри, шэнжэ, уран арга, шэглэл гэхэ мэтэ тухай дэлгэрэнгыгээр хөөрөө үүсхэхэ аргагүйдэшэнэбди. Нэгэл хэлэхэ юумэн гэхэдэ, шүлэгүүдынь мүлимэл, хан гэжэ ханхинама жэнхэни буряад хэлээр бэшээтэй юм байна. Тэрэшэлэн Бата Цэрэндэлэгэйн буряад шүлэг зохёолгын али бүхы хуули ёһые гүйсэд шудалһан хүн байһанда һэжэг түрэнэгүй. Тиимэһээл бишыхан поэмэнүүдыень гү, али хүүгэдэйнь шүлэгүүдые ондоо согсолборидо дурадхаад, «Уянгаяа» уянгын лэ шүлэгүүдээр бүридхөө һаань, хэды һайн байха гээшэ һэм гэжэ һанамжалха байнабди.

Энэ номой гараһантай холбон, үшөө хоёр зүйл хэлэхэм. Юуб гэхэдэ, имэ түхэлэй түрүүшын номуудые нэгэ адлишуу хабтаһан гэхэ гү даа, али нэгэ түхэлэй гадараар бүреэһэлжэ, авторай фото-зурагтайгаар, намтартань хабаатай хэдэн үгэнүүдээр зууршалбал, ехэ һайн һэн. Хэнэйшье түрүүшын ном түрүүшын үхибүүн шэнги аргагүй ехэ баяр шуу. Нүгөө талаһаа үргэн уншагшадтай ёһотой танилсалга болоно бшуу. Имэ зүйлнүүд Бата Цэрэндэлэгэйн номдо юундэшьеб огто үгы. Харин номхонойнь гадар тухай хэлэхэ болоо һаа, ямаршье шэнжэгүй, юрэл боро юрьеэнэй үнгэгүй болошоо. Хоёрдохи зүйл юуб гэхэдэ, энэ ном соо Бата Цэрэндэлэгэйн хуушанай шүлэгүүд олоор орошоо юм байна. Бусадшье залуушуулай түрүүшын номууд соо баһал хуушанайнь шүлэгүүд диилэнхи һуури эзэлнэ. Жэшээлхэдэ, «Боохон», «Айлшан нүхэртөө», «Нарһан» гэхэ мэтэ шүлэгүүдээ Б. Цэрэндэлэгэй аяар арбаад жэлэй саана бэшээ. Энэ баримтанууд юу харуулнаб? Залуушуулаймнай түрүүшын номууд элдэб шалтагаанаар ехэл хожомдожо гарана гэжэ һанагдана.

...Түрүүшын ном түрүүшын үхибүүндэл ехэ баяр гэжэ дээрэ хэлээ һэмди. Тиимэһээл Бата Цэрэндэлэгэйн номой жэшээ дээрэ энэ шухаха хэрэгтэ анхарал хандуулха һэдэлгэ хэгдэбэ, юуб гэхэдэ, Буряадай уран зохёолшодой холбоонойшье һанаагаа табидаггүйнь нюуса бэшэ бшуу.

А. ЖАМБАЛДОРЖИЕВ.

УБЭЛЭЙ ОЛИМПИИН НАА

1968 ондо эхилһэн убэлэй олимпиин наадан жаран жэл болоһон үдэрөө тэмдэглэхэнь. 1908 ондо Лондондо болоһон IV олимпиин наадан дээрэ конькигаар фигурна һолжоролгын мүрысөөн үнгэргэгдэһэн. 1920 ондо Антверпендэ болоһон зунай VII олимпиин наадан дээрэ мүн тиимэ һолжоролго, шайба сохин хоккей наадалгаар үнгэргэгдэһэн байгаа. Конькигаар урилдалгын, хоккей наадалгын мүрысөөнүүдэй дэлгэрһэн дээрэһээ убэлэй үедэ олимпиин наада эмхидхэжэ, тэрэнние спортын түсхэй хэмжээ ябуулга болгохо тухай асуудал шиидхэгдэһэн байха.

1922 ондо уласхоорондын олимпиин комитедэй (МОК) сесси дээрэ 1924 ондо Шамони хотодо (Франци) убэлэй 1-дэхи олимпиин наада үнгэргэхэ гэһэн шиидхэбэри баталагдаһан байгаа. Тэрэ гэһэнһээ хойшо убэлэй олимпиин наада үнгэргэлгэ заншал боложо, тэрээндэ олон оронуудай спортсменүүд хабаадуулагдадаг болонхой. Тингэһээр байтар эхэнэр спортсменүүд олимпиин наадада хабаадуулагдаа.

1958 ондо итальянска Альпын бооридо Кортина д'Ампеццо городто убэлэй VII олимпиин наадан болоо. Тэрэ наадада совет спортсменүүд анха түрүүшынхеэ хабаадаһан байна. Совет оронойтүлөөлэгшэдэй тэндэ ошолго элдэб оронуудай ба арадуудай түлөөлэгшэдэй хоорондо бэе бэеэ бүри һайнаар ойлголсолго тогтоохо ябадалда ехэ нүлөө үзүүлээ.

Совет саншад Италида болоһон мүрысөөндэ 2 алтан, 2 мүнгэн, 3 бронзово медаль абаһан байха. Конькигаар урилдагшаднайшье амжалтатайгаар наадаа. Тэдэнэр 1 алтан, 1 мүнгэн, 2 бронзо медаль абаһан байгаа.

Бүхы наадаһай үедэ совет хоккей наадагшад нэгэшье шүүгдэнгүй гаража, Европын, дэлхэйн, олимпиин наадаһай чемпионуудай нэрэдэ хүртэһэн байха юм. Гэбэшье зарим түхэлэй наадануудта манай спортсменүүд һулашагаар наадаһан байна. Жэшээлхэдэ, фигурна һолжоролгодо оройдоошье хабаадалсаагүй һэн. Энэ наадада СССР-эй команда шалгараа. Шанда хүртэхэ һуури абалгаараа бусад оронуудай командануудһаа холо түрүүлээ. Тингэжэ команда тоогоороо 106 очко абажа, 7 алтан, 3 мүнгэн, 6 бронзо медальда хүртэһэн юм.

1960, 1964 онуудта болоһон убэлэй VIII ба IX олимпиин наадануудта совет команда абаһан медальнууд, очкогоороо ондоо нэгэшье комачные урдаа табяагүй.

Олимпиадаһаа олимпиада хүрэтэр убэлэй наадан янза' бүреэрээ олон болгогдоо, программаньшье нэмээ, тэрээндэ үшөө олон команданууд наададаг болоо.

Олимпиин X наадан эхилжэ, хэдэн миллион спортдо дуратайшуул тиишэ анхаралаа ехээр хандуулна. Тэрэ наадан Францийн Гренобль хотодо эхилбэ.

Мүнөөнэй олимпиин наадан ямаршье үнэтэй яһанай, политическэ ба шажан мүргэлэй үзэл бодолые илгалтагүй, арадууд хоорондын эб найрамдал, хани барисаанай һайн һайхан заншалые бүри ехээр бэхижүүлхэ байна.

Орон доторой физкультурна хүдэлөөе саашадань хүгжөөн дэлгэрүүлхэ тухай анхарал манай Коммунис партии, Советскэ правительство хандуулна. Энэ анхаралынь спорт үргэнөөр хүгжөөхэ, физкультурнигуудай спортивна шадабарине дээшэлүүлхэдэ туһална. Тингэжэ совет спортсменүүд спортын гол түхэлэй наадануудаар дэлхэйн түрүү һууриин түлөө тэмсэнэд. Убэлэй спортын мүрысөөнүүдтэ хабаалагшад Бүхэсоюзна, Россин Федерациин түйлалтануудай түлөө элэбхитэйгээр тэмсэнэд.

Олимпиин наадануудай урда тээ саншад, конькишад, хоккей наадагшад спортын энэ зүйлөөр РСФСР-эй хэдэ хэдэн түрүү һуури эзэлэлгэдэ хабаадалсаһан байха. Гансахан Совет засагай 50 жэлэй ойдо зорюулагдаһан РСФСР-эй арадуудай убэлэй спартакиадада 50 мянган гаран хүн хабаадалсажа, СССР-эй спортын мастерай нормо 20 шахуу хүн дүүргэһэн байна.

Буряадай АССР-тэ убэлэй спартакиада хэдэн шатада, 10 янзын мүрысөөгөөр үнгэргэгдөө. Тэдэ мүрысөөнүүд физкультурын бүхы коллективүүдтэ боложо эхилээ һэн. Тэндэһээ шалгарагшад зоны ба РСФСР-эй түгэсхэлэй мүрысөөнүүдтэ хабаадалсаха эрхэ олоһон байха юм.

Буряадаймнай спортсменүүд нютагтаа спартакиада үнгэргэһэнэйнтөө һүүлээр РСФСР-эй арадуудай убэлэй III спартакиадын зона... лэй мүрысөөнүүдтэ хаб...

Ангарск городто бол... гаар урилдагшадай мүр... рядай спортсменүүд... область, хизаар, АССР-... даһаа гансахан хаба... нэгэ бага гартажа. хоё... эзэлээ һэн. Тиихэдэ... Журкина эхэнэрнүүдэй... Алас-Дурнын зоны... лонхой. Валерий Мунга... Кокорин гэгшэд спорты... болоо. Зүүн Сибириин... ска институдай студен... лыхин кандидадай нор...

Республикымнай хүл... шад Кемеровэдэ наадаа... һуури эзэлжэ, Бүхэрос... ведэй дамжуулгын шан... Санын урилдаагаар сү... командамнай һулашаг... дахи һуури эзэлһэн...

РСФСР-эй арадуудай... зонодо болоһон спортын... хараада абахада, юһэн... заар, АССР-нүүдэй дун... түлөөлэгшэд хоёрдохи һ...

Убэлэй мүрысөөнүүд... сан, совет спортын түү... ябаһан спортсменүүдэй... публикынгаа түлөөлэгш... набди. Тэдэнэй дунда Зү... технологическа институ... ка байһан Людмила Тит... рэ Улаан-Үдэ ерэхэдээ... спортсмен байһан... спортивна һургуулида... тер Тамара Шевчук гэ... бэри доро һуралсаа... байхада, басагадай дун... тын бүхы рекордые... хоёр жэл болоод СССР-... мастерай нормо дүүргэ...

1968 ондо Людмил... конькигаар эхэнэрнүүд... СССР-эй чемпион боло... 191.000 очкотой болож... далаяр шагнагдаһан ба...

Людмила Титова Фр... нобль городто эхилһэ... 10-дахи наадан'а СССР-... дые хамгаалха юм.

Улаан-Үдын Юрий Х... жэлдэ СССР-эй түрүү һ... гын мүрысөөндэ хаб... эгээн эрхим амжалта т...

Убэлэй Олимпиин наа... далсаһан бүхы спортсм... ри ехэ урэ дүн түйлахы...

М. КАЛАГА...
Буряадай спор... тур...

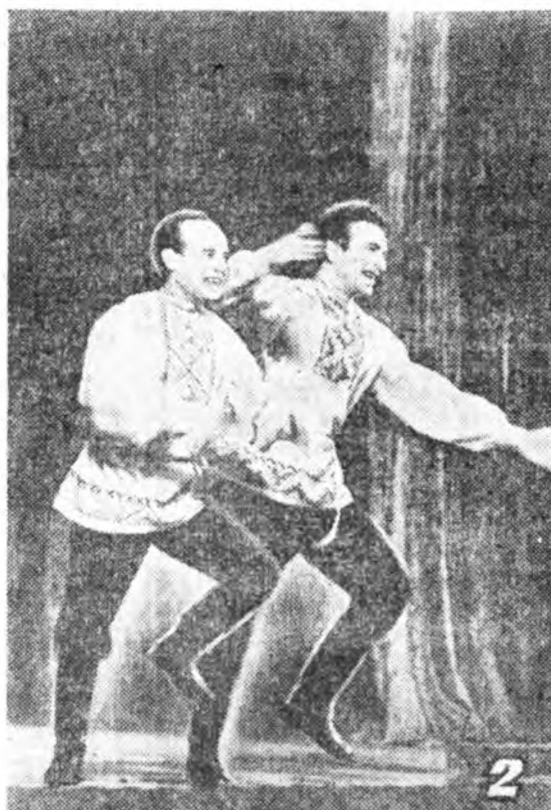
МАНАЙ АЙЛШАД

«ЯРОСЛАВЛИИН ХУБҮҮД»



Зураг дээрэ: 1. Ансамблиин солистнар Ю. Балашов, Ю. Епифанов, В. Кротов гэгшэд удаадахи номероо гүйсэдхэжэ байна. 2. Афонин Н. Птахин хоёрой хатар.
Н. БУРМАКИН болон С. ДОРЖИЕВАЙ фотонууд.

Уржадэр оперо болон баледэй театр соо суута «Ярославлиин хубүүд» гэһэн ансамбльтай манай харагшад түрүүшынхеэ уулзаба. Ород уянгын дуунуудые гүйсэдхэгшэ Галина Рябцева түрүүлэн гаража, агууехэ Волго мүрэн тухай, Ярославлиин үзэсхэлэн һайхан газар нютагуудые магтаһан аялгануудые хангюурдаба. Тэрэ шанга бэшэшье һаа, шагнахада аятай зөөлэн хоолойтой, абари зангааршье ёһотойл ород арадай дуунуудай гүйсэдхэгшэ байба. Лев Егерев мүн лэ нэрьемэ альга ташалгаар угтагдаа. Тэрэнэй гүйсэдхэһэн шог дуунууд илангаяа һонирхогдоо. Хатар наадаида онсо бэрхэ Ярославлиин бэлигтэйшүүл Василий Афонин, Николай Птахин гэгшэдые улаан-үдынхид халуунаар угтаа. Зүгөөр радио болон телевиденеэр нэгэнтэ бэшэ дуу хатараа гүйсэдхэһэн Ярославлиин гурбан хүбүүд Юрий Балашов, Юрий Епифанов, Вячеслав Кротов гэгшэд балалайка, гармони дээрэ шог хүхюун дуунуудые гүйсэдхэжэ, хамагһаа ехэ альга ташалганда хүртөө.



Ю. ИГУМНОВ.

ХУУШАНАЙ ШАТАРШАН ТҮРҮҮЛБЭ

Улаан-Үдын түрүү һуури эзэлэлгын мүрысөөнүүдэй хаһад финалай уулзалганууд һара үлүүтэй саг соо үргэлжэлбэ. Тэрээндэ 21 шатаршад хабаадалсажа, нэгэдэхи разрядтай дала наһатай Б. Цыденов абажа боломоор 10 очкоһоо 9-ые абажа эрхимлэһэн байна. Энэ нүхэрнай бүхы уулзалгануудтаа абьяас ехэтэйгээр наадажа, һонирхолтой олон ябадалнуудые хээ.

7,5 очкотой болоһон Улаан-Үдын хүдөө ажахын техникумэй багша Андреев хоёрдохи һуурида гараа. Нэгэдэхи разрядай геологууд Степанов, Афанасьев гэгшэд гурбадахи, дүрбэдэхи һууринуудые эзэлээ.

Улаан-Үдын 51-дэхи һургуулиин юһэдэхи классай һурагша Толя Середа табадахи гараа. 6 очкотой болож... эдир шатаршан спортын... разрядай нормо дүүргээ.

Энэ мүрысөөндэ хаба... эгээн залуу, 12 наһатай... шан Игорь Брылев 5 оч... ложо, хоёрдохи разряд... дүүргэв.

А. МИХА...

Урда Вьетнамай арадай сүлөөрэлгын зэбсэгтэ хүсэнүүдэй командованиин коммюнике

ХАНОЙ, февралиин 5. (ТАСС). Американ-сайгон сэрэгүүдые Урда Вьетнамай арадай сүлөөрэлгын зэбсэгтэ хүсэнүүдэй ехээр диилэжэ, шэнэ амжалтануудые түйлаһантай дашарамдуулан, Урда Вьетнамай арадай сүлөөрэлгын зэбсэгтэ хүсэнүүдэй командовани тусхай коммюнике толилоо гээд Освобождение агентствын мэдээсэлдэ үндэһэлэн, ВИА агентство дамжуулна. Түбэй хадалиг газартай нютагуудтахи Контум, Плейку, Банметхыот гэжэ провинцинуудай центрнүүдтэ сүлөөрэлгын зэбсэгтэ хүсэнүүд ба нютагай хүн зон гэнтэ добтолгонуудые хээ гээд коммюнике соо хэлэгдэнэ. Арадай сүлөөрэлгын зэбсэгтэ хүсэнүүдэй сэрэгшэд нютагай хүн зонтой нягта холбоотойгоор ябуулга хэжэ, Банметхыот ба Контум провинцинуудай центрнүүдые, олон районно городуудые өөһэдынгөө хиналта доро абаа. Түбэй Чунгбо районо Данангдахи американ агаарай-сэрэгэй баазада Урда Вьетнамай патриодууд хүсэтэ добтолго хэжэ, городые болон Сайгоной түһамаршадай сэрэгүүдэй армейскэ нэгэдэхи корпусой штабые эзэлээ. Эндэ дайсан ехэ хохидолдо ороо.

Урда Вьетнамай түбэй районуудта арадай зэбсэгтэ хүсэнүүдэй сэрэгшэд гэнтэ добтолгонуудые хэжэ, олон шухала һуурин газарнуудые, тэрэ тоодо Хонан, Тамки, Куангнгай, Куинен, Тунхоа, Ниньхоа болон Нячанг гэхэ зэргын провинцинуудай болон районуудай центрнүүдые өөһэдынгөө хиналта доро абаа.

Куангчи ба Тыатхиеу провинцинуудта, Гуэ городто хүсэтэ сохилтонууд хэгдэжэ, дайсанай хамгаалалгын бүхэлэлтэнүүд һандаргагдаа. Сайгоной түһамаршадай сэрэгүүдэй нэгэдэхи дивизиин штабай байшан эзэлэгдээ. Фубайдахи американ агаарай-сэрэгэй бааза артиллереэр хүсэтэ ехээр буудагдаа. Гуэ городто патриодууд Сайгоной засагаархидай хэдэн олон захиргаанай байшангуудые эзэлжэ, арадай сүлөөрэлгын зэбсэгтэ хүсэнүүдэй хиналта тогтоогоо. Арадай сүлөөрэлгын зэбсэгтэ хүсэнүүдэй болон нютагай патриотическа хүсэнүүдэй сэрэгшэдэй хамтын ябуулгаар Куангчи провинциин түб хото болохшо Камло город, Урда Чунгбо районо Далат, Фанранг ба Фантхиет городууд эзэлэгдэһэн байна.

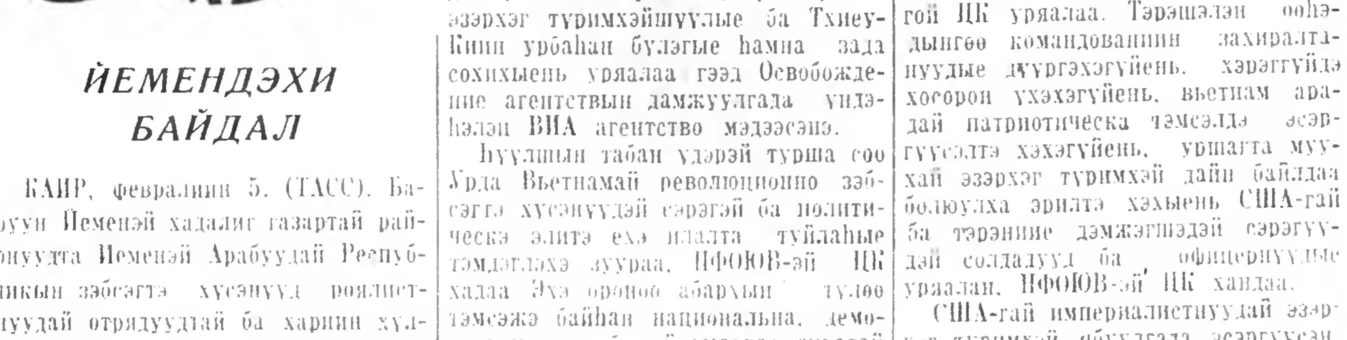
Сайгон ба Телондо арадай сүлөөрэлгын зэбсэгтэ хүсэнүүд, олониитын патриотическа организацинууд, арадай тала руу ороһон түһамаршадай сэрэгүүдэй солдадууд болон офицернүүд городой хүн зонтой нягта холбоо байгуулаад, американ посольстводо, президентын ордондо, түһамаршадай сэрэгүүдэй генеральна штабай байшанда, түһамаршадай агаарай-сэрэгэй хүсэнүүдэй ба десантна сэрэгүүдэй штабта, Сайгоной радиостанцида, Таншоннят ба Бьенхоадахи агаарай-сэрэгэй баазада зоримгой добтолгонуудые хээ гээд коммюнике соо саашадаа хэлэгдэнэ.

ТЕЛЕФОН · ТЕЛЕГРАФ · РАДИО
ХИЛЫН ЦААНАҺАА

ЙЕМЕНДЭХИ БАЙДАЛ

КАИР, февралиин 5. (ТАСС). Баруун Йеменэй хадалиг газартай районуудта Йеменэй Арабуудай Республикын зэбсэгтэ хүсэнүүд роялистнуудай отрядуудтай ба харин хүлһэншэдтэй байлдаа хэнэ гээд МЕН агентствын корреспондент Санаһаа мэдээсэнэ.

Йеменэй дотоодын хэрэгүүдэй министр полковник Абдалла Баракат гэгшын мэдүүлһэнэй ёһоор Йеменэй арми, арадай эсэргүүсэлтын хүсэнүүд мүнөө үедэ Ходейда-Сана гэжэ харгые хүсэдөөр эзэлээд, Йеменэй баруун районуудта роялистнууд болон хүлһэншэдэй эзэлжэ байһан газарнуудта үргэн ехээр добтолжо ороо.



ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Урда Йеменэй Арабуудай Республикын арадай милициин хүдэлмэрилэгшэд сэрэгэй хэрэгтэ һуража байна. БТА—ТАСС-ай фото.

НФОЮВ-эй Централька Комитедэй уряа

ХАНОЙ, февралиин 5. (ТАСС). Урда Вьетнамай Национальна сүлөөрэлгын фронтын Центральна Комитет Урда Вьетнамай революционно зэбсэгтэ хүсэнүүд болон арадта хандажа, илалта түйлахыень, американ эзэрхэг түримхэйшүүлые ба Тхиеу-Кини урбаһан бүлэгые һамна зада сохихыень уряалаа гээд Освобождение агентствын дамжуулгада үндэһэлэн ВИА агентство мэдээсэнэ.

Һүүлшын табан үдэрэй турша соо Урда Вьетнамай революционно зэбсэгтэ хүсэнүүдэй сэрэгэй ба политическэ элитэ ехэ илалта түйлаһые тэмдэглэхэ зуурaa, НФОЮВ-эй ЦК хадаа Эхэ ороноо абархын түлөө тэмсэжэ байһан национальна, демократическа, эб найрамдалда дуратай бусад бүхы революционно хүсэнүүдэй нэгэдэһые уряа соогоо һайшааһан байха юм.

Амгалан бэеэ даанхай, эрхэ сүлөөтэй ба зол хубитай байдал хангахын тулада революционно зэбсэгтэ хүсэнүүдэй частьнуудтай хамта тааруу ябуулга хэхыень дайсанай саг зуура эзэмдэжэ байһан городууд болон районуудай хүн зониие Центральна Комитет уряалаа.

Арадтай болон революционно зэбсэгтэ хүсэнүүдтэй хамта ябуулга хэхыень, американ империалистнуудта, Тхиеу-Кини бүлэгтэ эсэргүүсэн болохыень түһамаршадай арминин солдадууд ба офицернүүдые, түһамаршадай албан захиргаанай түлөөлэгшэдые Урда Вьетнамай НФО-гой ЦК уряалаа. Тэрэшэлэн өөһэдынгөө командованиин захиралтануудые дүүргэхэгүйень, хэрэггүйдэ хосорон үхэхэгүйень, вьетнам арадай патриотическа тэмсэлдэ эсэргүүсэлтэ хэхэгүйень, уршагта муухай эзэрхэг түримхэй дайн байлдаа болюулха эрилтэ хэхыень США-гай ба тэрэнние дэмжэгшэдэй сэрэгүүдэй солдадууд ба офицернүүдые уряалан, НФОЮВ-эй ЦК хандаа.

США-гай империалистнуудай эзэрхэг түримхэй ябуулгада эсэргүүсэн, Эхэ ороноо абархын түлөө нангин тэмсэл хэжэ байһан Хойто Вьетнамдахи 17 миллион тоото ханинараа Центральна Комитет өөрынгөө уряа соо амаршалаа.

США-гай империалистнуудтай хэгдэжэ байһан тэмсэлдэ, Урда Вьетнамые сүлөөлэлгэдэ, бэеэ даанхай, демократическа, эб найрамдалда дуратай, бэеэ абанги ба һалбаран хүгжэжэ байһан Урда Вьетнамые байгуулгада хүсэд илалта түйлагдаха гэһэн этигэл найдабари Урда Вьетнамай НФО-гой ЦК-гай уряагай түгэсхэлдэ элирхэйлэн мэдүүлэгдэнхэй.

Тэмсэжэ байгаа вьетнам арадые дэмжэлгэ

ПАРИЖ. (ТАСС). Францийн демократическа ерээдүйн түлөө эхэнэрнүүдэй тэмсэл тухай асуудалда зорюулагдаһан ФКП-гэй конференци дээрэ үгэ хэлэхэдээ, ФКП-гэй Генеральна секретарь Вальдек Роше ингэжэ мэдүүлээ. Эрхэ сүлөөгэй ба бэеэ даанхай байдалай түлөө вьетнам арадай тэмсэлые дэмжэхын, хүсэд илалта түйлалгадань туһалхын тулада Францийн коммунистнууд бүхы хүсэ шадалаа зорюулха. «Урда Вьетнамай арадай сүлөөрэлгын хүсэнүүдэй неделиин урда тээ ниитэ дээрээ хэжэ ороһон добтолго американ империалистнуудые хүндэ хүшэрөөр хохидолдо оруулаа. Национальна сүлөөрэлгын фронт Урда Вьетнамай арадай гансахан лэ түлөөлэгшэнь болоно. Теэд Джонсоной хэһэн һүүлшын мэдүүлгэнүүд эдэ бодото баримтануудые мэдэрхээр. Урда Вьетнамһаа өөһэдынгөө сэрэгүүдые гаргахаар американ империалистнуудай үшөө бэлэн бэшэ байһые харуулжа үгэнэ» гээд тэрэ хэлээ.

ЛОНДОН. (ТАСС). ДРВ-дэ болон Урда Вьетнамай сүлөөлэгдэһэн районуудта эльгээхын тулада гансахан лэ үдэрэй турша соо 300 гаран хүн шуһаяа үгөө. Энэ хадаа үнгэрэгшэ жэлэй мартһаа хойшо Вьетнамда медицинскэ туһаламжа үзүүлхэ комитедэй үүсхэлээр хэгдэһэн арбадахи донорско кампани болоно. Комитет хадаа 30 мянган фунт стерлингын медицинскэ түхеэрэлгэнүүд болон эм дом тэмсэжэ байгаа Вьетнамда эльгээгээ.

ТОКИО. (ТАСС). Вьетнамдахи дайнда урэ дүнгүүдэйнь хэрэглэгдэлэг сэрэгэй шэнжэлэлгэнүүдые хэхэһээ арсахыень США-гай эрдэмтэдые уряалһан уряа Японидо тунхаглагдаа. Имэ уряа толилхо үүсхэл француз математик Лоран Шварц, японон агробиолог Иоити Фукусима, американ түүхэшэн Габриэль Корко гаргаһан байна. Тэдэнэр Вьетнамда США-гай хэһэн гэмтэ ябуулгые мүрдэхэ талаар үнгэрэгшэ жэлэй майда Стокгольмдо трибуналай хүдэлмэрилжэ байха үедэ тэдэнэр түс уряае толилхо тухай үгэеэ ойлголсоо һэн.

Болоһон уш...

МАШИНА ХУЛГАЙЛАН ГЭЭД...

Һаяын нэгэ үдэр һэн. Улаан-Үдын ашаа зөөдэг нэгэдэхи автотранспортна предприятиин жолоошон Николай Иванович Донцов харгыда эбдэрһэн машина шэрээд, город орожо ябаба. Хажуудань гаражайнь шофер Борис Иванович Антонов һуулсажа ябаһан байгаа.

Тэдэнэрэй Сэлэнгын хүүргэ дээрэ гарахада, ЗИЛ-585 маркын машина иишэ тиишээ годирон, харгын хоёр талын түлгэ дайран алдаһаар урдаһаань ерэбэ. Хажуугаарнь гарахадаа харан гэхэдэнь машинын жолоодо залуухан хүбүүн һууба.

— Энэш манай ажахын машинал,— гээд Антоновынь тэбдүүгээр дуугарба.

Донцов машинаяа дары зогсоожо, хоюулан кабинаһаа гараба. Үнөөхи машинань хүүргын түмэр бахана мүргэжэ, мотоорынь унтаршаба.

Донцов, Антонов боло... дэжэ ябаһан машинын ж... Усольцев гэгшэдэй... ошоходо, тэрэ машинын... шал һогтуу гурбан хүб... жа байба. Тэдэнине бар... лицидэ тушаахадань, эд... нүүд судна бүтээлгын... ажалладаг слесарьнүүд... Тэдэнэр тэрэ машиные... дамжаһаа хулуугаад гүй... ябаа.

Тингэжэ жолоошод Н. ...цов, Б. Н. Антонов, Н. ...цев гэгшэд хулигануудые... боложо магад бүришье... лые зайсуулһан байна.

Автотранспортна пред... дирекци нүхэд Донцов, ... Усольцев гэгшэдтэ шаг... Гэмтэд һаяар зэмээ ах... ха.

Д. ЦЫР...

ПРАВДА БУРЯТИИ

Мүнөөдэрэй номерто:

Нэгэдэхи хуудаһанда: «Хонишодой халуун хаһа» гэһэн хүдөө ажахын шэнжэлэл. «Табан жэлые болзорһоонь урид» гэһэн рубрика доро информацинууд. ТАСС-ай шухала мэдээсэлнүүд.

Хоёрдохи хуудаһанда: сүлөөтэй сагаа ашагтайгаар үнгэргэхэ тухай В. Озеровой статья. Түрэл орон доторнай. Таряа... зар зүбөөр хэрэглэхэ т... Будаевай статья, А. ... корреспонденци.

Гурбадахи хуудаһанд... һонин. Л. Мартыноваг... таж.

Дүрбэдэхи хуудаһан... Нютаг нютагай һонин... холнууд.

Редактор
Ц. Ц. ЦИБ...

Манай адрес, телефону...

г. УЛАН-УДЭ, ул. Ленина, 35. Телефоны: редактора-... приёмная—54-93, зам. редактора—68-08, зам. ред... 62-62, ответ. секретаря—50-52, зам. ответ. секретаря... отделы: партийной жизни—60-91, сельского хозяйства—... 63-86, пропаганды и агитации—56-23, промышлен... строительства—61-35, советского строительства и быта... культуры и школ—60-21, писем и рабселькоров—67... формации—34-05, общественная приёмная—56-62, ... бюро—57-63, фотолаборатория—33-61.

Гор. Улан-Удэ, типография Управления по печати ... вете Министров БурАССР.

Н-01338. Зак. ...